

Tusmo

Horudhac _____	2
Sidii aad noola soo xidhidhi lahayd _____	4
Qaybta 1aad – Ballanqaadka hawlaha aan qabano _____	5
Qaybta 2aad - Bixinta kirada iyo dalbashada benefiitka _____	6
Qaybta 3aad – Hagajinta, dayactirka gaaska, dib uhabeyn iyo xayawaanka guriga lagu Xananeeyo _____	10
Qaybta 4aad – Dabeecadaha ka soo horjeeda bulshada, handadaadka iyo rabshadaha Guriga _____	13
Qaybta 5aad – Ilaalinta iska horimaadkajaarka _____	16
Qaybta 6aad – Haynta xayawaanka guriga lagu haysto _____	19
Qaybta 7aad - Habaynta guriga aad kujirto _____	20
Qaybta 8aad –Caymiska alaabtaguriga _____	21
Qaybta 9aad – Badbaadinta guriga aad deggan tahay _____	22
Qaybta10aad – Xaqa kireystaha oo kooban _____	24
Qaybta11aad – Mas’uuliyadda saaran kireystaha oo kooban _____	28
Maxaad iga fileysan bixinta kirada _____	27
Qaybta12aad – Degista guriga _____	31
Qaybta13aad – Ibsashada guriga _____	34
Qaybta14aad – Sida aad noogu sheegi lahayd baahidaada _____	36
Qaybta15aad – Gudbinta dacwadda amaba talada aad hayso _____	39
Qaybta16aad – Hawlaha muuhimka ah ee konsoolka _____	40
Qaybta17aad – Xidhiidhka kale _____	42

Horudhac

Waxaad ku soo dhowaatan boogga tasmada ee Partners .Waxaanu soo habeynay warbixino muuhim ku ah dhinaca kireynta iyo degnaashaha hoyga aad leedahay. Waxaahaysibg rajeynaynaa iney kuu noqdan kuwo ku anfaca.

Waxaanu mahad celin u gudbineynaa xubnaha Ururka deggaanka iyo Homes for Islington (Kuwaaso hoogamiyaa guryaha laga kireysto amaba laga ibsado koonsoolka) sidii wacnayd ee ay wax ugu dareen buuggan.

Partners muxuu yahay?

Sanadkii 2001 waxaa wada kulmay dhowr urur kuwaaso ku heshiiyey iney samaystaan "Partners for Improvement in Islington" Marka la soo gaabiyo loo yaqaan Partners. Waxaanu maamulna guryaha iyadoo aanu isticmaalno habka loo yaqaan "Private Finance Initiative" (PFI) (Bixinta amaahsa shaqsida). Guryaha aanu maamulno waxaa iska leh "London Borough of Islington" (Kowsaalka ama dawladda hoose).

Muxuu yahay "Private Finance Initiative" (PFI) (Maalgelinta Shaqsi ahaanedka)?

PFIgu wuxuu isu keena lacagyo laga keeno qaybaha shaqsi ahaanedka iyo kuwa dawladda dhexeba laguna isticmaalo qaybaha hawgelinta mashaaricda bulshada. Dhinaca qaybta aanu maamulno waxay ku hawlan tahay dib u habeynta guryaha gobolka, ee ay kawsaalku leedahay.

Waxaad sii ahaan doonta kireyste ku jira guriga kawsaalka gurigaasi oo weli ah hanti ay kawsaalku leedahay. Mas'uuliyadda ku saaran waa mid la mid ah amaba saameeyaa guryaha ay leedahay kawsaalka. Haddii aad fahfaahin dheerad ah u baahatid dhinaca xuquuqda iyo mas'uuliyadda, waxaad dib ugu noqotaa heshiiskaagi ee aad la gashey cidda guriga leh. Dhinaca kiradana wax isbedel ah laguma samayn.

Sabaabta aad u dooran lahayd qorshaha PFI ga?

Qorshaha PFIga waxaa doortey kawnsaalka kuna dooratey dib u habeynta guryaha gobolkaasi sidii loo gaadhsiin lahaa "Decent homes Standard" (Heerka Macquulka) ah ee Guryaha.

Dib u habeynta guryaha ku yaal waadooyinka wuxuu wax tar u leeyahay dadka Deggan. Wuxuu surta geliyaa in guryaha kawnsaalka lagu si isticmaalo guryenta bulshada, lasocodka guryo fara badan ee la kireystay ee xaafadda Islington.

Ururkee ayaa ka mid ah Partners (Isbahaysiga)?

Hyde Housing Association wuxuu ka shaqeeyaa hawlaha maamulka guryaha.

Rydon Property Maintenance Ltd wuxuu qabtaa ka shaqeeyaa daayactirka joogtada ah ee guryaha.

United House Ltd wuxuu ka shaqeeyaa habeynta iyo hagaajinta qaybaha ka xumaada dhinaca kuleynta iyo biyaha.

Halifax Bank of Scotland wuxuu bixiyaa amahda lagu isticmaalo qorshaha.

Sidii aad noola soo xidhidhi lahayd

Isticmaalka Telefoonka

Inta u dhaxeysaa 8.30 aroornimo ilaa 5ta galabnimo, Isniin ilaa Jimcaha, waxaa xafisyada kala soo xidhiidhi kartaa lambaradan:

Telefoonka bilaashka ah 0800 587 3595

Qaybta dhexe ee Xafiiska 020 7288 8310

Minikoomka 020 7354 9121

Xiliyada aan la shaqeyn, gurmada degdeg ah, fadlan lahadal 0800 195 5255.

Telofoonada 0800 waa bilaasha kolka aad isticmaasho teleefonada guriga, hase ahaate isticmaalka moobiilka waa lacag ku xidhan kolba shirkadda aad ka tirsan tahay.

Booqasho

Waxaan booqan kartaa xafisyada aanu leenahay inta u dhaxeysaa 8.30 aroornimo ilaa 5ta galabnimo, Insiinta ilaa Jimcaha, meelahan:

4-6 Colebrooke Place
London N1 8HZ

iyo

Omnibus Workspaces
United House
North Road
London N7 9DP

Imeeylka

enquiries@partnersislinton.net

Shabekadda aanu leenahay ee intarneeetka

www.partnersislinton.net

Cidda i xiilsaaran kirada _____

Cidda i xiilsaaran Dakhluga _____

Xafiiska Isbahaysiga i Qaabilsan _____

Araar _____

_____

_____

Sida aad u ogaatid cidda ku xiilsan kirada iyo dakhluga aad leedahay nagala soo xidhiidh cinwaanka halka sare ku qoran.

Qaybta 1aad – Ballanqaadka hawlaha aan qabano

Haddii aanu nahay Partners (Isbahaysiga), waxaanu ku dadaalna sidii aanu u fidin lahayn hawl loo riyaaqo. Waxaanu mas'uul ka nahay dib u hagaajinta guryaha iyo bulshadaba, iyadoo aan u shaqeyso si hufan kuna xidhan iskaashi iyo di u habeyn.

Ujeedada aanu leenahay

- Inaanu la shaqeyno cidda aanu wax qabadka la leenahay si aan u gaadho horumar muuqda.
- Inaanu wada shaqeyn isticmaalno
- Inaanu fidino dib u hagaajin wacan oo laga xajoon karo
- Inaanu habeyno guryaha gaadhsinna heerka loo baahan yahay
- Inaanu fidino hawlgaal qiimo u leh maamulka guryaha
- Inaanu fidino kala duwanshaha
- Inaanu dib u habeyn sameeyno

Hawsheenu waxay ballan qaadaysaa

Markasta ee aad macaamil nala yeelatid, inaanu:

- Waxtar iyo asluub wanaag kuu muujino
- Aanu dhegeysano isla markaasina qiimeyno aragtidaada
- Aanu ku wedisano fikrada aad qabtid sidii aanu ugu isticmaali lahayn kor u qaadidda hawsha aanu qabano
- Inaanu su'aalaha aad qabtid si degdeg ah wax uga qabano, si caddaalad ku jirto iyo qiimeyn
- Inaanu u adeegno dadka kala duwan ee bulshada ka tirsan, iyadoo aan loo eegin jinsiyadda, nasabka, asliga, qabiilka, waddan, diin iyo imaanka uu qofku aaminsan yahay amaba da'da.

Haddii aad nala xidhiidho, waxaanu:

- Telefoonkaaga kaga jawiibi doona markuu lix jeer dhaco, magacana aanu ku sheegno
- Haddii ay xafiiska tahay, inaanu degdeg ku qaabilno, iyo si gaar ahaaned haddii aad u baahatid
- Inaanu waraaqaha kugu soo jawaabno 10 cisho gudohood
- Inaanu hubino inaad isticmaali kartid adeegga aanu fidino, loona eego baahidaada.

Marka aanu ku soo booqano, waxaanu:

- Kuu qaban doono ballan kugu haboon
- Inaanu ku ogeysiino haddiin aanu ka baxno ballan, amaba anoo soo raagi doono
- Inaanu kuu dhaafno farin, haddii aad ka maqatan guriga kuna sheegno sidii aad u sameynsan lahayd ballan cusub
- Inaanu mar kastaba sidano, kuna tuusno aqoosiga aanu leenahay
- Inaanu qiimeyno asluubta guriga iyo dadka kale aanu u adeegno
- Inaanu kuu gudno ballan hagaajinta ah ee aanu kuu qabaney.

Qaybta 2aad – Bixinta kirada iyo Housing Benefit (dalbashada benefiitka)

Dawladda hoose waxay qorsheesaa kirooyinka aad bixin lahayd bil waliba. Haddi sii joogto aad u bixiso todobaad waliba waxaa waxaa laga yaaba in wax laga dhimo qiimaha aad kirada ku bixiso.

Kirada aa todobaadkiiba bixiso waxaa ku jira:

- Kirada caadida – kasoo ah lacagta aad ku bixiso halka aad deggan tahay
- Sicirka biyaha–biyaha aad isticmaasho iyo musqulah (Kawnsaalku wuxuu lacagtaasi u qaada shirkadaha biyaha)
- Lacagaha biyaha kulul iyo qalabka kuleyka guriga, haddii uu gurigu leeyahay nidaam nocaasi ah.

Isbedelka kirada iyo lacagaha kaleba

Isbedelka ku dhaca kirada iyo lacagaha kale ee aad bixiso waxaa caadiyan laga bilaaba bisha abriil. Kawnsalka wuxuu badanaaba qora warbixin ku lug leh arrintaasi. Waibinta waxaa loo yaqaan Notice of Variation (ogeysiinta isbedelka).

Goorta aad bixin lahayd kirada

Heeshiska kireystaha lala galey wuxuu ku farayaa inaad kirada bixiso maalin kasta oo Isniin ah. Waxaad kirada aad ku bixin kartaa labadii todobaadba amaba bishii, hase ahaate waa inaad:

- Waa inaad heshiis nala gasha, iyo
- Inaad markasta aad kirada iska hormariso.

Sidii aad u bixin lahayd kirada

Siyaaba badan ayaad kirada ku bixin kartaa – waxaad dooran karta kolba sidii ku canfaci lahayd:

- Tooska laga goosto – Habkan waa mid kuu qalma, waxaana aad isticmaali kartaa hadii aad banki ku leedahay koonto. Mar waliba ee u isbedel ku dhaco sicirka kirada aad bixiso, wuxuu kawnsalka warqad u qori doona banki aad leedahay iyadoo loo sheegayo sicirka cusub. Wuxuu kaloo kawnsaalka kuu qori doona warqad lagugu ogeysiinayo arrintaasi muddo shan malmood ka hor inta aadan gaadhin wakhtigii kirada la bixin jirey. Tani waxay surtal gal ka dhigeysaa inaad arintaasi aad uga fiirsato. Haddii aad rabtidna inaad iska joojiso waa inaad warqad u qortaa bankiga aad koontada ku leedahay. Fadlan la xidhidh cidda ku qaabilsan dhinaca benefiitka haddii aad u baahato foomka tooska laga jaro koontada.
- Hab ka duwan kan sare – waa mid u baahan in mar kastaba ee ay kirada guriga isbedel ku dhaco waa inaad la xidhidhtaa bangiga. Waxaanu kuu soo diri karnaa foomka aad ku dalban lahayd. Haddii aad

u baahatid talo dheerad ah la xidhiidh cidda ku qaabilsan dhinaca benefiitka.

- Isticmaalka telefoonka – Waxaad ku bixin kartaa kaadhaadhka sida fiisakaadhka. Haddii aad u baahatid xidhiidh kale eeg telefoonada bilaashka fahfaahintan kadib.
- 24ka sacadood ku bixintaTelepay– Haddii aad u baahatid “xidhiidh kale” eeg telefoonada bilaashka fahfaahintan kadib.
- iPay – Waxaad ku isticmaali kartaa shabakadda kawnsaalka ee xaddidan.Waxaad u bahnaan doonta sagaalka lambar eek u ah tixraac. Isla shabakaddaasi waxaad ku bixin kartaa canshuurta kawnsaalka. – Haddii aad u baahatid xidhiidh kale eeg telefoonada bilaashka fahfaahintan kadib.
- Boostada ama PayPoint – Kaadhka bangiga u isticmaal bixinta kirada boostada maba dukaamadaha leh nidaamka PayPoint. Dhammaadka waxaa ku qoran dhowr meelood oo leh nidaamkaasi. Nidaamkan markaad isticmaashid lacagta aad bixiso waxay koontada kirada geli doonta saddex cisho kadib. Fadlan risiidhka xafid si aad uga dhigato caddeyn. Haddii aad kaadhka lumeyso, la xidhiidh cidda ku siisey si aad u hesho mid kale.

Kawnsaalka wuxuu sandkiiba kuu soo diri donra 4jeer kolba sida lagugu leeyahay kirada.Waxaa ay soo diraan bilaha januariga, abriil, juulay iyo oktoobar.Waad na soo weydiisan kartaa warbixin kusaabsan kirada. Xafisyada aanu leenahay ayaad la xidhiidhi kartaa, hase ahaate waa inaad diyaar la noqotaa caddeyntaada.Waxaad naga codsan kartaa inaanu u soo dirno cinwaakaaga.Si wanaagsan u akhriso; haddii aad qabtid wax su'aalo ah la xidhiidh qofka ku qaabilsan dhinaca benefiitka.

Haddii ay dhacdo in kontoda kirada ay ku jirto lacag dheerad ah, waxaad dalban kartaa in lagu soo celiyo. Waxaase aad yeeli kartaa in ay kugu jirto oo loo gusto kirada khiliyada soo socda.

Caawimo bixinta kirada –Housing Benefit (Benefiitka guriga)

Housing Benefit (Gunnada guriga) waxaa ay dawladdu ugu deeqda dadka dan yarta ah ee ama ku nool benefiitka amaba qaata mushahar aan badneyn. Kawnsaalka ayaa ku shuqul leh. Waxaa heli kartaa gunnadaasi adoo shaqeeyaa. Waxaad heshid waxay ku xidhan tahay:

- Lacagta idin soo gala adiga iyo qofka kula nool – lacagaha loo qaato naafanimu loo ma eego dakhli ku soo galaa
- Inta qof ee kula nool ee aad mas'uulka ka tahay – inta aadan mas'uulka ka ahayn waxay dhimaan gunnada lagu siiyo (tusaale, dad kula nool ama caruur aan iskuulka ku jirin).
- Intaa aad bixin doonto – waxaa lagaa bixin doona kirada guud, ee aan ku jirin biyaha iyo nidaamka kuleylka guriga.

Waxaad ka heli kartaa foomka dalbashada Housing Benefit (gunnada guriga), xafsyada aanu leenahay amaba kawnsaalka ee ay mas'uulka ka yihiin Homes for Islington (Qaybta guryaha ee Islington).

Kirada lagugu leeyahay

Maadama aanu kawnsalka u shaqeeyno waxaa wajiib nagu ah inaanu la socono kirada aad bixiso iyo in aanuu uruurino lacagta lagugu leeyahay ee (Loo yaqaan 'arrear' (khaladaad)). Waa inaad kirada wada bixisa xiliga lagaa rabo, koontada kirada ee aad leedahay waa inuusan yeelan khaladaad. Haddii aad kirada bixin weydo, waxaa aad jibisey heshiiskii kireynta waxaana dhacda inaanu talaabo ka qaadno.

Haddii aadan khaladaadkasi gelin waxaad ka fursan doonta:

- Haddii lagaa saaro guriga kiro awgeed waxaa dhici doonta inuusan kawnsalka ku siin doonin guri kale.
- Waxaa dhici doonta in ay kugu adkaato sidii aad deyn u heli lahayd.
- Xukunka maxkamaddu waxaa la socda (waxay dhaawacda heerka doonista deynta) lacagta lagugu leeyahay, iyo kharashka maxkamadda. Waxayna diwaanka kugu jirtaa todoba sanadood.
- Waxaa kaloo lagu diidi karaa ibsashada guriga oo ku xidhan deymaha laga qaato bankiga.
- Waxaa kaloo lagu diidi doona bedel (guri kale aad u guurto) amaba bedelaad (inaad guriga aad kala bedeshaan qof kale).
- Waxaa kaloo lagu diidi doona inaad kireysato garaash, amaba meela aad gaadhiga dhigato. Haddii aad leedahayna, waa lagaa qaadi doona.
- Waxaa kale aad waayi doonta xaqqa aad u leedahay ibsashada guriga aad ku jirto.

Haddii aad gasho khaladaadka kirada

Haddii ay kugu adkaasto bixinta kirada guriga aad ku jirto, waxaad la xidhiidhtaa cidda ku qaabilsan dhinaca benefiika, si aad talo uga heshid. Waxaanu kuu dadaali donna in aadan guriga u waayin waxaana aanu u dhaqaaqi doona dhinaca sharciga nkadib markaanu weyno xal kale.

Haddii aad doorato in aadan dan ka gelin sidii aad uga bixi lahayd dhibaataadaasi waxaa dhici doona in lacagta lagugu leeyahay laga jaro dakhliga aad ka hesho dawladda. Marka ugu horeysa waxay kuu soo diri doonan warqad ay ku farayaan inaad nala soo hadasho.

Talaabooyin sharciyesan ee lagu doono lacagaha

(Haddii aan ku dhaqaaqno talaabooyinka sharciga ah ee aanu ku raadino lacagta lagugu leeyahay waxaanu ku soo diri doona Notice of Seeking Possession (Waraqadda La Wareegidda alaabta guriga kuu yaal). Haddii aad muddo afar todobaad ah ku bixin weydo lacagtaasi waxaa aanu markaasi kuu gudbin doona maxkamadda, iyadoo ay muuhim tahay inaad hor timaado. Maxkamaddu waxay noo ogolaan kartaa sidatan:

- Di u dhigid talaaboyin la qaado waxay maxkamaddu go'aan ku gaadhi karta in laguu qabto muddo bixis ah, haddii aad bixin weydon ay dhacayso in lagugu yeedho cid ka socota maxkamadda oo dabadeedna laga saaro guriga aad ku nooshahay.
- Go'aan buuxa oo ay maxkamaddu nagu siiso sharci aanu isla markaasi kuna dhaqaaqno oo lagaga saaro guriga aad ku jirto.

Haddii ay maxkama gaadho labadaasi go'aan midkood waxaa dhici doona inaad lumiso xuquuqda aad leedahay dhinaca kirada. Waxaa kaloo laga yaaba in lacag dheerad ah laga xukumo oo ah kharashkii maxkamadda ilaa iyo intii uu socday dacwadaaddaasi.

Qaybta 3aad – Hagajinta, dayactirka gaaska, dib uhabeyn iyo xayawaanka guriga lagu Xananeeyo

Waxaanu mas'uul ka nahay inuu dhowro hagaajinonna gruriga aad ku jirto dibediisa, taaso ku qoran heeshiska kireynta ee aad kawnsaalka la gashey.

Markaasi weydiisato, waanu hagaajin doona:

- Qaybta dibedda ah sida albaabka, daaqadda iyo meelaha kaleba
- Meelaha biyuhu ka daadanayaan, meelaha wasaxda iyo qasaabadaha
- Khalad kasta eek u yimaada meelaha ay ka mid yihiin qasabasaha biyaha, dabka, gaaska iyo meelaha ay nadaafaddu ku xidhan tahay
- Khaladka dhinaca biyaha kulul iyo kuleylka guriga.

Haddii ay dhacdo inaad nagu yeedho khalad aad geysatay sida daacad aad jebesey waxaa dhici doonta inaanu lacag ka qaadno.

- Waxaad mas'uul katahay hagajiinta qaybo ka mid guriga sida albaaka iyo daaqadda dhinacooda gudaha ah
- Hagaajinta dhinacyada guriga gudahiisa sida qaybaha ka mid ah albaaka, fadhiga musqusha, hadhkaha birta ah ee caagata biyaha lagu awdo, blaagyada dabka iyo biraha daaha
- Qurhinta gudaha
- Hagaajinta albaabada iyo khaanadaha kijiinka
- Bagaasida lagu rido waraaqaha
- Bedelka nalalka iyo blaagyada
- Bedelka meelaha loo isticmaalo mashiinada dharka iyo alaabta maydha
- Hagaajin kasta eek u lug leh meelaha aad ka bedeshey guriga sida kijin cusub iyadoo aad mas'uul ka tahay haddii ay wax ka jabaan
- Bedelka khsnada muftaaxa haddii aad lumisey.

Sideebaan u sheega baahidayda hagajiiska?

Siyaabo badan ayaad isticmaali karta sidii aad u sheegi lahayd:

- Telefoonka – laga bilaabo 8.30aroornimo ilaa 5ta, Isniin ilaa Jimcaha, waxaad garacda telefoonkayaga. Haddii ay tahay wakhti aan ahayn xilliga shaqada isticmaal telefoonka gurmdka ah. Waxaa laga yaaba inaanu sameeyno hagaajin ku meela gaadh ah iyadoo aanu kugu soo noqonno maalinta xigta.
- Shaqsiyan – Waxaad soo booqan kartaa xafiisyada aanu leenahay inta u dhexeysaa 8.30aroornimo ilaa 5ta, Isniinta ilaa Jimcaha.
- Adoo warqad qora – Waxaad u soo diri karta warqad xafisyada aanu leenahay. Hase ahaate fadlan ha soo diri warqad ku saabsan gurmada degdeg ah waayo muddo dheer ayey qaadan karta.
- Intarneetka – waxaad isticmaali karta intarneetka.

Waxaad eegta 'sidaad noola xidhidhi lahayd' haraanta boogan tusmada ah.

Warbixin nooce ah ayaan bixin karaa markaan sheegeyo meela hagaajin u baahan?

Fadlan inoo sheeg:

- magaca (adoo horeysiinayaa sidaa aad u rabto inaanu kugu yeedhno)
- cinwaankaaga oo dhan
- telefoon lagaga soo xidhidho haddii aan u baahano inaanu wax dheerad ku soo weydiino
- wakhtiga kugu haboon ee aanu imaan karno
- waxyabaha garahaaneed, sida dhega cuslaan iyo inaad albaabka si dhakhsah aadan u furi karin.

Maxaa dhici doona haddii aan hagaajin u baahdo?

- Haddii aad xafiiska telefoona u soo dirtid, waxaanu ku soo sheegi doona gorta aanu ku imaan doono iyo iney noqoto subaxdii amaba galabtii.
- Waxaanu kuu qori doona lamabr aad tixraac ka dhigato haddii aad u baahatid inaad mar kale nalaga soo hadasho hagaajintaasi.
- Waxaanu u sameyn doona wakhti go'an hagaajinta, iyadoo ay ku xidhan tahay kolba inta ay nagu qaadato dhamestirkiisa. Waxaa aanu kula heshiiney kawnsaalka in aan wakhti u sameyno hagaajinta aanu qabano.
- Waxaanu ku tala galnaa inaanu ku dhameeyno hagajiin waliba wakhtiga aanu u qabano.
- Marka shaqada hagaajinta la dhammeeyo, waxay shaqaaluhu ku siin doonan kaadh aad ku soo qorto sidii hawsha loo qabtey. Kaadhkaasi waxaad u soo dirtaa xafyada aanu leenahay.

Intee qaadan kartaa hagaajinta?

Saddex qaybo oo wakhti leh ayaanu leenahay:

- Talaabo gurmada ah waa mid khatar iyo waxyeelo u geysan kartaa cidda guriga ku noo, sida awgeed waxaanu ku dhammeenayaa hal maalin.
- Hagaajinta degdegah waxaanu ku dhammeyn donna muddo hal todobaad ah.
- Hagaajinta caadi ah waxaanu ku dhammeyn doona 28 malmood gudohood.

Miyaad dayactirtan qalabka gaaska?

Sanadkiiba, waxaanu dayactirnaa qalabka gaaska ah ee u kawnsaalka amaba qaybteena ay kuu gelisey. Hase ahaate qalabka aad adigu gashatey waa inaad iska hagaajisa, waxaase aanu kaa furi donna haddii aanu aragno inuu khatar yahay.

Dayactirka qalabka gaaska waa mid muuhim ah waayo wuxuu keeni karaa dhimasho lama fiilaan ah. Waxaanu kuu soo gudbin doona ogeysiin sheegeyaa gortaa aanu guriga kugu imaan doono.

Haddii aad noo ogolaan weydo inaanu guriga soo galno, waxaanu arrinkaasi si degdeg ah aanu u xallino. Haddii laga fursan waayona aano maxkamadda u gudbino sii talaabo looga qaadi lahaa.

Gurigayga wuxuu leeyahay uumi. Sidebaan uga joojiya?

Guryo badan ayaa waxaa caadi u ah iney yeeshan uumi 'cindensation' kasoo ka imaanayaa kolka la isticmaalo waxyaabaha uumiga keena, siiba wakhtiga qabowga. Uumigaasi badanaaba wuxuu gala .

Waxaanu halkan ku soo qorney sida aad iska dhowri lahayd uumiga:

- Ha isticmaalin qalabka kuleyka eek u shaqeeya saalidda ee awdan.
- Dabool dusuudda, kidhligana.
- Haddii aad leedahay qalajasida dharka, waxaad u jeedisa dibedda.
- Ha awdin amba daboolin meelaha hawadu ay ka soo gasho, sida qaybaha sare ee daaqadda.
- Daaqadaha kijada iyo qolka quweyska ha ka xanib hawada.

Qurxinta guriga yaa mas'uul kaah?

Waxaad mas'uul ka tahay qurxinta guriga aad ku jirto gudhiisa. Waxaad ogataa in derbiyada loo dhisey hab, waa inaad isticmaasha nooca markii hore aad ugu timid. Darbiyada ya saqafka waxaa loo isticmaale blaastik nooca cusub ee guriga ka nuuga biyaha.

Waa inaadan isticmaalin qalabka uumiga leh markaad fujineysid waraaqaha derbiga la saarey, haddii kale waxaa dhici doona in derbigu u qaato biyo faraba dabadeedna u dumo.

Haddiise aan u baahdo caawimo dhinaca qurxinta?

Waa laga yaaba inaanu ku caaino, haddii aad tahay:

- 70jir amaba aad ka weyn tahay, amaba
- Aad naafa tahay qaadatidna gunno la yaqaan dhinacaasi.

Waxaa aanu leenahay nidaamka sugitaanka dadwaweyn iyo nafaahaba marka ay dalbadaan qurxinta guriga gudhiisa. La soo xidhiidh xafiiskeena.

Maxaan sameeya haddii cayayan ay guriga kujiran?

Haddii aad jiir, barambaro iyo wax la mid ah, fadlan si degdeg ah inoo wargeli. Waxaa kaloo soo sheegta haddii aad xaafadda ku aragto. 'Isticmaal meelaha xidhiidhka' ah ee bilowga buugan tasmada.

Qaybta 4aad – Dabeecadaha ka soo horjeeda bulshada, handadaadka iyo rabshadaha Guriga

Maxay yihii dabeecadaha bulshada ka hor jeeda?

Waa 'dabeecadaha ka soo horjeeda bulshada' ee keena rabshadaha, cooladda iyagoo waxyeelo u gaysta wakhtiga nabadeed ee ay bulshadu u baahan tahay.

Kireystaha maxaa u xilsaaran?

Waxaad mas'uul ka tahay dabeecadaha dadka soo gala guriga aad ku jirto, ay ka mid yihiin caruurta. Waxaad mas'uul ka tahay markay joogan guriga, meelaha u dhow iyo hareeraha meesha aad deggan tihiin. Guryaha aad ku jirti waa kuwo la cusboneysiiyey, waxaana laga dhigey guryo ay kuwada deggan yihiin dadka kala duwan. Sida awgeed waxaad kuwa noolan doonta adiga iyo jaarkuba meelo isu dhow.

Maxaad sameyn lahayd hadduu qof ka soo dacwo rabsho?

Waxyaabaha ka soo horjeeda nolosha bulshada sida rabshadaha ayaan ayaanu iska xil saarna. Haddii aad soo dacwooto, waxaanu:

- Kaa qoraneynaa fahfaahin ku saabsan waxaa aad ka dacwoote
- Kuu ballamino turjubaan haddii aad u baahato
- Aanu baadhis sameyno cidda kalena loo sheego dacwaddaasi (magacaaga sheegi meyno)
- Aano meel dhigno talaabada aanu qaadi lahayn, kadib markaanu baadhitanka dhammeyno
- Inaanu la kaa shano qaybaha kale ee wax noogu tari lahaa sidii loo xaliyo arrintaasi
- Tageero iyo talooyin joogto ah
- Talaabo ka qaadno haddii aanu awoodd u leenahay
- Aanu la shaqeyno Booliska iyo qaybaha kale haddii loo baahdo.

Sharciyada ka soo horjeedka bulshada, waxyaabaha keena rabshadaha iyo asluubta la ogolyahay

Waxyaabahaasi waxay inta badan waxtar u geystaa sidii looga hortegi lahaa rabshadaha. Waa in aad wada shaqeyn nala yeelata iyo waxyaha kale. Police Safer Neighbourhoods (Qaybta jarnimo wacan ee booliska). Waxaad eegta 'Xidhiidhka' dhammaadka warbixintan.

Dandaasigu waa maxay?

Dandaasigu waa mid loola jeedo si badheedh ah qof amaba dad kale u keentana dhibaatooyin shaqsiyan ah.

Dandaansigu waa mid wejyaal badan yeelan karaa. Dandaansiga la xidhidha midab kala sooca waa midda ugu badan, hase ahaate dadndaansigu waa mid loo isticmaali karo ujeedooyin badan, oo ka mid qofka asligiisa.

Waxaanu aaminsanahay in u qof waliba xaq u leeyahay inuu gurigiisa ku joogo amaan anna loo geysan hanjbaad amaba rabshado. Waxaanu aad u

qadarina cabashooyinka ku lug leh dandaansiga, nooc kastaba ha ahaade, waxaanu kadib sameeynaa baadhitan culus

Maxaa sameeyaa haddii la i dandaansado?

- La xidhiidh Booliska iyo Partners (Iskaashiga guryaha).
- Waxaad qorataa waxyaabaha muuhimka ah sida, taarikhda, wakhtiga, meesha, sida ay wax u dhaceen, qofka wax kuu geystey iyo markhaatiyaasha .
- Waxaad isku dayda inaad sawir aad ka qaado meelaha la kharibey (oo ka mid haddii wax lagu qorey guriga) iyo haddii waxyeelo loo gaystey alaabtaada.
- Haddii nabar laagu geyste, u tag dhakhtarkaaga amaba meelaha furan ee bukkaan socodka ah. Iyadoo inta lagu daaweyo ayaa haddan ay dhakhaatiirtu kuu qori doonan warqad sheegeyaa dhawaaca laagu gaystey, tani waxy ku tari doonta haddii maxkamad lagu gudbiyo.

Maxaanu kuu qaban karnaa?

- Markaad noo gudbiso cabasho, waxaanu sameeyn doona baadhitan.
- Waxaanu qori doona fahfaahinta loo baahan yahay, kadibna aanu ku siiyo magic aad la xidhiidhi karto haddii ay dhibataadiasi lagugu soo celiyo.
- Waxaanu kuu qaban karnaa turjubaan haddii aad u baahatid.
- Talaaboyin ku haboon ayaanu qaadi doona, oo ay ka mid yihiin:
  - Dib u hagajiin amaba tirtiridda qooralada lagu xariqey guriga
  - Caawimo lagu adkeenayo amaanka guriga aad leedahay
  - Ina lagu raro guri kale
  - Talaabo laga qaado qofkii dhibaatooyinka kuu gestey, haddii laga fursan waayo laga saaro guriga.
- Waxaanu kula heshiin doona waxyaabaha aanu qaban doono. Kadib aanu qoraal kuu soo gudbino.

Haddii aad adiga amaba qoyskaaga ay noloshooda kahatar gasho, waxaanu idin gudbin doona Housing Aid Centre (Gurmadka Guryaha). Waxay kaa caawimi doonan dib u dejin ku meel gaadh ah, amaba mid joogta ah. Ma jeclin inaanu arrinkaasi ku dhaqaaqno, waxay waxaa muuhim in qofka waxaa ka dambeeya waa in sharciga lala tigsadaa. Haddii aad guriga ka baxdid waxay u arki doonan iney guuleysteen. Hase ahaate waxaa muuhim ah markastaba in amaankaaga lagu dadaalo.

Boolisku muxuu sameyn karaa?

Haddii aad booliska u baahato, waxaad qaracda lambarka gurmadka 999. Haddii kale, waxaad la xidhiidhtaa qolada Safer Neighbourhoods (Amaanka ee Xaffadda). Waxaad kale heli dhammaadka warbixintan 'Xidhiidhka' qaybaha amaanka.

Boolisku wuxuu talaabo ka qaada:

- Qofka dhawaaca ku geesta
- Qofka oogan wax u geystaa guriga aad leedahay
- Haddadaad amaba dil uu kuu gesyto
- Inuu kugu la kaco handdadaad ku saleysan midab kala soc, iyadoo u qaybiyo waraaqo waxyaabahaasi fidiyaa.

Boolisku wuxu qaata warbixino buuxa qofka la soo xidhidha ee dhibaato sheeganayaa. Baadhitaan oo ay markhaatiga su'aalo ku weydiyaan ayey sameyaan. Haddii ay ku caddaato ay gartaan qofka ka dambeeyey dhibatadaasi waxay boolisku u gudbin karaan maxkammadda, haddii aad rabtid. Haddii arrinkaasi uu noqdo mid dhowr jeer lagu noqdey, waxaay boolisku kuu fidin doonan caawimo.

Rabshadaha Guriga maxay yihiin?

Rabshadaha guriga waa kuwo ku xidhan dhibaatooyin qofka kale loo geysto, dhinaca maskaxda, nabaro, galmada iyo dhinaca dhaqaalaha, taaso keenta xidhiidh ah mid lagu cadaadiyo qofka kale.

Rabshadaha guriga ka dhex dhacaa waa mid ka soo horjeeda sharciga booliskuna wuxuu kugu caawimi karaa askar tababar loo siiyey dhinacaasi. Waxay ku dhaqaaqi karaan sidii ay kuu caawimi lahaayen.

Haddii ay gurmada tahay, u dir telefoon 999. Haddii kale waxaad la xidhiidha Safer Neighbourhoods (qolada Xaffadda u qaabilsan nabadgelyada). Waxaad Qaybahaasi Nabadda aad xidhiidhkooda ka heli doonta dhammadka boogan tasmada dhinaca 'Xidhiidhka'.

Haddii lagu geyste nabaro amaba handadaad, waxaad la tashata cidda kuu qaabilsan dhinaca Isbahaysiga Guryaha kuwaaso talooyin ku siin doona. Waxaa kaloo ku qofkaasi diwaan gelin karaa arrimaha aad sheegato. Haddii aad u baahatid meela gurmada ah ee aad ku nolaatid, waxay kuu gudbina karaan qaybta Housing Aid Centre (Caawiya dadka dhibaatooyinka leh).

Iyadoo aanu caawino dadka ay dhibaatooyinka soo gaadhen, waxaanu haddan talaabo ka qaadna cidda geesetey. Rabshadaha guriga waa kuwo aan loo adkeysan karin, sida awgeed waxaanu daddkaasi ka waadna talaaboyin adag. Waxaanu talabooyinkaasi qaadi karnaa oo keliya iyadoo aanu kula tashano, waxaana aanu isla meel dhigi karnaa talaaboyinka aanu ka qaadi doono. Qofkaasi hadduu ku nool yahay guryaha aanu leenahay, waxaa dhici doona inaanu ka saari garno, waayo wuxuu jebiyey heshiskii kireystaha.

Qaybta 5aad – Ilaalinta iska horimaadkajaarka

Guryaha aanu maamulno waxaa markoodi hore lagu talagaley qof ama qoys keliya. Hase ahaate dib u habeynta cusub waxay surta gelisey in dhowr qof ay kuwada noolada meel keliya. Tani waxay keentey sida awgeed in la wada isticmaalo meela kooban oo ay dadkaasi ka wada dhexeeyso.

Waxyaabo aad rabtid ina sameeyso, waxay wax u geysan karaan dadka kale ee meesha ku noola, adoon ogaan u sameyn. Waxaanu halkan kugu sheegeynaa sidii aad iskaga dhowri lahayd jaarka waxyaabaha keena iska hor imaad.

Haddii aad dhibaatooyin la kulanto u sheeg cidda kuu qabilsan dhinaca guriga. Wuxuu kugu la talin karaan waxyaabo badan . Wuxuu kaloo kuu sheegi karaa haddii ay arrintaasi tahay mid xasaasi ah, oo u baahan in la gudbiyo laguna dhaqmo qodobka ah rabshadaha ka soo horjeedda degaanka. Waxaad fahfaahin aad ka heli kartaa qaybta ka hadlayaa 'rabshadaha loo geysto amaanka bulshada'.

Qaylada

Qaylada amaba sanqadha waa mid si degdeg ah uga bixi karaa guriga aad ku jirto gaadhana guriga jaarka. Waa inaad ka war qabtid aadna dhinta qayladaasi. Waxaanu halkan kugu tusalenaynaa qodobo xasuus u baahan:

- Haddii aad ku nooshahay cimaarad waa in aadan dhulka gelinin loox. Dhulku wuxuu noqon doona wax adag taasina waxay keenaysaa in saqadhu kordho, waxaa marka dhacda in jaarku ay u adkeysan kari waayan.
- Haddii aad heeso dhegeysato waa inaad codka xoog u isticmaalin, waayo waxay dhibi kartaa jaarkaaga. Waa inaad ka digtoonaata waxyaabahaasi oo inta badan keena iska horimaad.
- Dadka ku soo booqda waa inaad u diida qaylada, markay kaa tagayaan siiba habeenkii amaba aroorta hore.
- Ha isticmaalin mashiinada dharka amaba kuwa nadaafadda siiba habeenkii iyo subaxda hore.
- La hadal jarka haddii aad xaflad leedahay, waana inaad ka firsataa sacaadaha dambe ee la hurdo.
- Dhegeyso jaarka, haddii ay ku sheegan in qayladu ay kugu badatey, uguna jawaab sida ugu haboon.

Haddii qaylada jaarku kugu bato, amaba ay qayladu badato habeenkii, la hadal qofka kuu qabilsan dhinana guriga, oo kuu sheegi karaa talooyin la xidhidha arrintaasi.

Haddii aad toos ula hadli kartid jaarka, waa inaad sii ay asluub ku jirto aad ugu tegtid, si degganna aad u sheegto xawaad rabto. Waxaad kula tali kartaa in ay si fiican u ilaaliyaan qaylada amaba sanqadha.

Haddii aad jaarka arrintaasi ku heshi weydan, fadlan la soo xidhiidh. Dhibaataadu haddii ay tahay mid xasaasi ah, waxaanu la tashan doona qaybta Kawnsaalka ee Environmental Health (Caafimaadka Degaanka) sii go'aan loogu gaadhi talaabada la qaadi lahaa. Waxaanu sameyn karnaa:

- Inaanu jaarkaaga u dirno warqad digniin ah.
- Inaanu weydiisano qaybta Caafimaadka Degaanka digniin Xoogan (waa digniin sharciyesan oo keenta in ganax amaba qalabka oo lala wareego)
- Inaad dalbato sharciga ka hortegista
- Markay tahay arrin culus, dalbasho la wareegid.

Waxyaabaha kale, waxaa haboon in aad adigu ka dacwoodit maxkamadda, adoo tigsanayaa Sharciga Badbaadinta Degaanka.

Haddii ay dhacdo in aadan ka dacwoon Karin qaylada habeenkii, la xidhiidh Noise Patrol (Qooxda Wareega) ee kawnsalka kuna shuquul sanqadha ama qaylada. Waxaa la helaa 8da arrornimo ilaa 2da duhurnimo Axadda ilaa Khamiista, iyo 10ka habeenimo–4ta subaxnimo Jimcaaha ilaa Sabtida. Eeg 'Xidhiidhka kale' fahfaahin dheeradka ah.

Ilaalinta dafaadda meelaha la maro ee kawnsalka

Haddii meesha aad ku jirto la wadaago meelo la wada isticmaalo, la heshi jaarka sidii loo nadiifin lahaa, ay daaqaduhu ku jiraan. Haddii aad dhowaan soo degteyna, wedii jaarkaaga heshiiska ay wada galeen dhinaca nadaafadda.

Haddii ay daaqaduhu wasakh badan leeyihiin, waxaanu sameyn karnaa nadaafad hal mar ah, waayo nadafad la'aanta daaqadaha waa mid ka soo horjeeda caafimadka iyo badbaadada.

Waxyaabaha aad leedahay waa inaadan dhigin meelaha la wada isticmaalo ee kawnsalka. Haddii aad alaabtaasi dhigato waxaa dhici doona in ay xanibanto jidka loo mari lahaa dabdemiska, waxaanu kaa codsan doona in aad alaabta ka qaadid meelahaasi. Haddii aad qaadi weydona waxaa khasab ah inaanu qaadno.

Dayactirka meelaha la wadaago

Haddii meelahaasi ay dayactir u baahdan, dalan nala soo xidhiidh.

Jardiinooyinka

Guryaha aanu maamulno waxaa baadanaba ay leeyihiin jardiinooyin. Intabadanna, waxaa kireystayaasha lala socodsiyey cidda ku shuqul hagaajinta iyo la socodka jardiinooyinka. Waa mas'uuliyad ku saran in aadan dayicin jardiinada aad leedahay cawskana laga ilaaliyo in ay aad ugu baxaan. Haddii aad dooneyso inaad intaasi aad ogaatid, fadlan la xidhiidh qofka qaabilsan kireysteyaasha.

Daadinta qashinka

Waa inaad xaqiijisaa ina qashinka lagu ridey bac sii wanaagsan loo xidhey intaa aadan ku tuurin qashin qubka amaba qolka qashinka haddii aad leeddahay. Haddii aadan haysanin qolka qashinka lagu qubo, fadlan qashinkaaga ka ilaali jaarka oo yey ku noqon mid dhibaato u keena.

Haddii aad haysato hanta lagu daadiyo qashinka, fadlan waxaad u soo saarta dibedda maalinta qashinka la qaado. Haddii aad la wadaagtid jaarka waa inaad la heshiisa kolba qofkii saari lahaa maalinta qashinka la ururiyo. Haddii aad qashinka ku ururisid bagaagga qashinka, waa inaad kaydisa ilaa maalinta qashinka ee todobaadkiiba.

Qashinka ha dhigin waddada inta ka horeysaa maalinta la qaado.

Haddii aad leedahay waayaabo culus ee aad rabsid in aad daadiso, fadlan la xidhidh kawnsalka, eeg 'Xidhiidhka kale' haddii aad u baahatid.

Qaybta 6aad – Haynta xayawaanka guriga lagu haysto

Shurudaha kireystayaasha ee aad gashey waxay kuu ogolanayaan, haysasha laba bisadood, hale y iyo xayawaan kale ee la ogol yahay ama kaluunka ku jira quraaradda. Hase ahaate waa in xayawaankaasi aysan wax u geysan jaarka. Eyga aad leedahayna noqda mid ahayn kuwa khatarta ah.

Haddii aad ka fekereyso inaad haysato bisad ama ey, fadlan ka feker sidaad jaarka dhibaatooyinkooda aad uga ilaalin lahayd. Tusaale ahaan, haddii aad ey haysato oo aad shaqada ku maqnaato, waxaay noqoneysaa wakhti aad u dheer. Eyga mar kasta ciyaa waa mid ka cadheysiin karaa jaarka. Haddii aad ka fekereyso inaad bisad haysato, waa inaad ka fekerid sidaad uga ilaalin lahayd iney ku xaaran meelaha la wada wadaago.

Waxaa wanaagsan inaad la tashato jaarkaaga intaadan go'aan ku gaadhin haysashada xayawaanka, waayo waxaa laga yaaba iney diidan.

Haddii xayawaanka ay jaarku leeyihiin wax ku dhimaan, fadlan la xidhiidh qofka kuu qabilsan dhinaca guriga, qofkaasi oo kula heshiin doona sidaad yeeli lahayd. Haddii aanu baadhno, kadibna ogaano in xayawaanku u keeney dhibaatooyin culus, waxaanu weydisan karnaa qofka iska leh inuu u raadiyo meel kale.

Haddii aad su'aalo ka qabtid xayawaanka khatarta ah, waxaad la xidhiidhi karta Animal Welfare (Qaybta Badbaadada Xayawaanka) adoo u soo mara Public Protection (Qaybta Ilaalinta Dadweynaha) ee kawnsalka. Eeg 'Xidhiidhka kale' dhammaadka fahfahiintan.

Qaybta 7aad - Habaynta guriga aad kujirto

Haddii aad dooneyso in aad wax ka bedesho qaybaha guriga, ha noqoto qaybaha biyo mareenka, amaba qaybaha dibedda waa inaad:

Ogataa inaad fasax uga baahan tahay Building Control (Qaybta Ilaalinta Dhismaha)

Haddii aad dooneysid inaad wax ka bedesho qaybaha biyo mareenka ee guriga, waa inaad ogolaansho aad ka hesha Qaybta Ilaalinta Dhismaha. La xidhiidh Qaybta Ilaalinta Dhismaha ee kawnsalka; waxay ku siin doonan talooyin.

Hubso guriga aad ku jirtid inuu ka mid yahay qaybta guryaha amaba qayb gar ahaaned

Guryaha aanu maamulmo waxay u badan yihiin kuwo aan wax laga bedeli kariin. Haddii guriga aad ku jirtid u kuwaasi ka mid yahay, waa inaad ku dhaqanta sharciyada u dhigan kawnsaalka. Waxaad ogaan kartaa inuu gurigaaga u ka mid yahay kuwaasi amaba warbixino kale shabakadda Qorsheynta guryaha. Eeg 'Xidhiidhka kale' dhammadka fahfaahintan.

Sidaad u heli lahayd ogolaansho

Inkasto laga yaaba inaad fasax ka hesho "Planning and Building Control" (Qaybta Qorsheynta iyo Ilaalinta Guryaha) waxaa waajib ah inaad warqad noo soo qortid intaa aadan ku dhaqaaqin wax ka bedelka guriga. Haddii aad u baahatid, waa inaad soo qorta warqad, oo aad inoogu fahfahisid kolba waxaad damacsan tahay.

Codsiyada caadiga ah ee ogolaanshaha loo doono

Albaab amaanka

Lama ogola inaad albaad dheerad ah ku dul sameyso albaabka dibedda, taaso keeneysaa dhibaato hadduu dab dhaco.

Dhula oo loox lagu sameeyo

Waxaa aan lagu ogoleyn inaad loox saartid dhulka guryaha ka mid ah cimaaradaha amaba lawadaago. Waayo waxaa dhacda in codku uu si degdeg ah uu kala dhex maro guryaha maadama u dhulku adag yahay, dhulka leh looxna wuxuu keena qaylo dheerad ah.

Suxuunta setelaytka iyo biraha muqaalka

Haddii aad degan tahay guryaha aan isbedelka loo fasaxin, wuxuu kawnsalka kugu amri doona in suxuuntaasi lagu dhejiyo guriga xaggiisa dambe. Haddii aad ogolaansho heshid, waxaa laga yaaba inaanu fujino haddii aanu guriga ka qabaneyno shaqo culus, kharashkana aanu kugu soo hagaajino. Haddii aad ku xidhato sixinka setelaydhka fasax la'aan waxaanu kaa codsan doona inaad fujisid, lagana yaabo in lagugu soo dalaco wixii kharash ah ee racaa.

Qaybta 8aad – Caymiska alaabta guriga

Adaa mas’uul ka ah caymis gelinta alaabtaada, waxaanu kugu la talinaynaa inaad istcmaashid shirkadaha la aqoonsan yahay. Haddii uu tuug kuu dhaco amaba dab ama fataxaad timaado, waxaa dhacaysaa in alaabtaad laxado amaba ay ku kharibmaan. Haddii aadan markaasi lahayn caymis, waxaa khasab kugu noqoneysa inaad iska u bedelato alaab kale. Shirkadeena iyo kawnsalkaba mas’uul kama ahaa waxyaabahaasi. Haaddii ay kugu dhacaanna waa kuwo aad u qaali ah.

Marka hore baayac

Shirkado badan ee caymiska ayaa jira, waxaase aanu kugu la talin lahayn in aad marka hore dhowr shirkadood aad isku martid. Waayo waxaa dan ah inaad marka hore eegto qiimaha si aad u hesho mid kugu haboon. Waa laga yaaba inaad u baahatid inaad kala tashato British Insurance Organisation (‘Ururka Caymiska ee waddan’). Eeg ‘Xidhiidhka kale’ haddii aad u baahatid.

Heeshiska loo yaqaan qaybta-saddexaad

Waa inaad caymiska aad qaadata uu yeesha heshiiska loo yaqaan ‘qaybta-saddexaad’. Tani waxay ku tari doonta haddii adiga amaba qof ka tirsan qoyskaaga uu waxyeelo u gaysto alaabta jaarka. Haddii u jaarku dalbado dib u hagaajin kuna dalbado caymiska, waxaa aad ka bixin kartaa heshiiskaaga qaybta-saddexaad.

Adeegga gar ahaaneed ee kireystayasha kawnsalka

Kansalka wuxuu maamula qorsho gar ahaaneed ee loogu tala galey kiresteyaasha. Waxaad ku bixin kartaa koontadada amaba “PayPoint” (meelaha lacagaha lagu bixiyo).

Waxaad warbixin arrintaasi ku saabsan aad ka heli kartaa xafisyada aanu leenahay amaba kuwa kawnsalka (Waxaa maamula qaybta Homes for Islington). Sii toos ah haddii aad rabto inaad la xidhiidhto qaybta caymiska ee kawnsalka, eeg ‘xidhiidhka kale’.

Qaybta 9aad – Badbaadinta guriga aad deggan tahay

Waxaads gurigaaga aad ku sameyn kartaa badbaadin iyo ammaan nocyo kala duwan. Qaybtan wuxuu kuu tilmaamayaa inta muhimka ah.

Ka hortagga tuugta

- Waxaad xidha daqaadaha oo dhan iyo albaabada dibedda, haddii ay xita tahay wakhti gaaban. Waayo tugu wakhti kasta ayey u soo dhacan guryaha.
- Ku xidhan muftaax daaqadaha u baahan – waa kuwo aad u jaban si wacanna ayey waxtaraan. Waa inaad ogaata mar waliba furayaasha meesha aad dhigatey, haddii u dab dhaco. Habeenkii waa inaad xidha daaqadaha u dhow qasabada.
- Furaha ha kaga tegi meelaha sida sanduuqa boostada iyo alaabka halkiisa hoose.
- Ha u dhaafi dadka aad taqaan warqad ogeysiin ah inaan ka maqnaan doontid guriga.

Dadka guriga kugu imaan karaa

Shaqaalaha inoo shaqeeyaa waxay sitaan aqoonsi. Shaqaalaha kale ee ka socda korontada iyo gaaskaba, waa iney iyaguna siitan aqoonsi. Markastaba waa inaad aqoosi gooda weydiisid, xitaa haddii ay ballan kula leeyihiin. Qofna ha u ogolaan guriga ilaa iyo inta aad ku kalsoonaatid waxay u socdan. Haddii u qof kuu yimaado si degdeg ahna kaa tago markaad wax weydiisid, si degdeg ah la socodsii booliska.

Ka hortagga dhibaatooyinka ee booliska waxay mar kastaba diyaar kula yihiin talooyin la xidhidha arrintaasi. Waxay kaloo kaa caawimi karaan haddii aad dooneyso inaad bilowdiig Qorshaha Badbaadinta jaarka.

Iska ilaalinta dabka

Inta badan dab ka dhaca guryaha waxaa sababa waxyaabo aan loo firsan, ee waa i inaad racda taladan:

- Hubso in sigaarka uu sii fiican u baxtiyey intaa aadan meel ku daadin.
- Adoo jiifa sagaarka ha cabin.
- Dharka ha qalajin mashinada cuntada amaba kuwa kale.
- Kibriidka ka ilaali caruurta.
- U sameeyey ilaalinta dabka, meelaha dabka leh.
- Markaa aadan istcmaalin qalabka ku shaqeeya korontada, waa inaad baxtiisa aadna dabka ka saartid.
- Eeg meelaha khatarta ee waayarada ee korontada–blaagyada iyo meelaha gala qalabka iney kulul yihiin, fiasaska sida lama filaanka ah u qarha, nalalka oo kola isbaxtiya, iyo calaamado ku soo baxa halka blaagyada.
- Albaabada wada xidh inta aadan seexan.

- Ka digtonow markaad shiileyso baradhada amaba kaluunka. Waa in aadan ka tegin digsa aad wax ku shiileyso. Haddii u dab qabsado, waxaad ku daboosha maro qoyan – biyo ha kuu daadin digsigu saliida leh.

Markaanu shaqo weyn ka qabano guriga aad ku jirto, waxaanu kuu gelin doona alaarmka dabka. Waa inaad kolba eegta baateriga, haddii ay dhammaadna waa inaad bedeshaa. Intooda badan waxay leeyihin badhan la riixo ee lagu qiyaaso iney shaqeenayaan.

Haddii u dab qaco

- Haddii ay macquul tahay albaada xidh si uusan dabku u fidin guriga intiisa kale.
- Dhamman dadka ka wada saar uriga si degdeg ah.
- La hadal qaybta dab demiska 999 adoo siinayaa cinwaanka saxa ah ee aad joogtid. (Isticmaal telefoonka jaarka amaba kuwa shacabka ee wadooyinka, ee marnaba ha ku noqon guriga.)
- Dibedda waa inaad joogta ilaa iyo inta u dab demiska kuu sheego iney caadi tahay.

Nuuradda cad ee guriga

Qaybaha cusub eel eh nuuradda celisaa dabka khatar u ma ahaa cafiimadka dadka. Waxyaabaha ay kujiran nuuraddaasi waad haysan kartaa hase ahaate waa inaad ranji dul marisaa. Qaybaha leh nuraaddasi waa la hagaajin karaa. In guriga laga saaro waa talaabada ugu dambaysaa.

- Ha qodin waxyaabaha aad u maleenayso iney leeyihin nuraadaasi.
- Saqafka ha isku deyin inaad ka xoqdiid waxaa dul marsan. Maydh meelaha ranjigu ka dhacay intaadan ranji cusub marin.
- Ha isku dayin inaad fujiso waxyaabaha gaboobe ee dhulka yaal. Meeshooda kaga tag haddii aad u baahatona dul saran waxaa cusub ee dooneyso.
- Haddii aad ka shakido in qaybo leh nuuraddaasi iney waxyeelo gaadhen, fadlan nala soo xidhiidh.

Qaybta 10aad – Xaqa kireystaha oo kooban

Haddiiba aad tahay qof guriga ka kireystay kawnsalka, waxaad ogaata in heshiiska kireystaha uu yahay mid leh saldhig adag. Heshiiskaasi wuxuu ku siinayaa xuuq kala duwan. Qaar waa kuwo gaar ahaaneed oo ku tigsan sharciyada aanu dhigno, inagoo ah cidda ka kireysay guriga.

Xuuqda kireystaha sugan

Sharciga guryaha ee 1985 wuxuu ku siinayaa:

- Badbaadada heshiiska kawnsalka ee aad leedahay
- Sharciyo u ogolaanayaa cidda aad ka kireysatey guriga, u awood u yeesho inuu kaa saaro guriga haddii aad fulin weydo sharciga kireystayaasha.

Waxaanu maxkamadda u gudbinayaa dacwada aanu qabno, markaanu isku dayno wax waliba uu kartideena ah. Haddii aanu go'aan ku gaadhno inaanu sharciga kula tigsano, waxaanu raaci doona nidaamka yaal, markastana aanu kula socodsiiyo kolba halkay xaaladdu marayso.

Isbedelka heshiiska kireystaha

Sharciga guryaha ee 1985 wuxuu siinayaa kireystayaasha, inuu yeesho awood bedelka heshiiska. Sharciyadan waa kuwo adag, waxaana lagu ogolaan karaa oo keliya haddii aad caddeeyso inaad aqoon u leedahay. The name of the organisation "Animal Welfare" needs to be in English, followed by the Somali translation in brackets.

Xuquuqda la wareegga heshiiska

Haddii aad tahay kireyste leh heshiis sugan, waxaa aad xaq u yeelan kartaa (la wareegid) haddii ay dhimasho timaado:

- Haddii heshiiska aad la leedahay qof kale, waxaa dhacda inuu qofkaasi la wareego guriga.
- Haddii xaaskaaga/ninkaaga uu kula noola, markaad dhimato ayey la wareegi doonan guriga.
- Haddii aad leedahay qof kula deggan amaba wiil ama gabadh aad dhashay oo ay kula noolaayeen 12 bilood ka hor dhimashadaada, waxay xaq u leeyihiin in ay heshiiskaasi la wareegan.

Qofka raba inuu heshiiska la wareego waa inu caddeeyaa wuxuu yahay, halka ay ku nool yihiin iyo waxaad isu tihin, marka aanu weydiino. Haddii gurigu u ka weynaado baahida la wareegga, waxaanu codsadaynaa inuu galo guri ka yar.

Sharciyan, la wareegga heshiiska mar keliya ayuu dhici karaa.

Xuquuqda heeshiska kireystaha oo keliya

Haddii aad haysato heshiis sugan oo aad rabto inaad guriga ka tagto kuna noolatid meel kale, durufo qaar wuxuu sharcigu kuu ogolyahay inaad ku wareejiso heshiiskaasi qof kale. Waxaa keliya aad ku 'warejiin kartaa' dadka xaqa u leh la wareegga heshiiska (ee qaybta la wareegida). Haddii aad heshiiska kala waregtey qof dhintey xaq u ma lihid inaad ku wareejiso cid dambe.

Haddii aad rabtid inaad ku wareejisid, waa inaad racda qodobadan:

- Waa inaad fasax aad heshid inta aadan guriga ka tegin, waayo waxaanu kuu diidi donna haddii (aad guriga ka baxdo).
- Waa inaad qoraal codsasho ah no soo qortaa, adoo ku caddeynayaa fahfaahinta qofka aad rabtid inaad ku wareejiso heshiiskaaga.
- Waa inaanu marka hore helna caddeyn in labadiinaba aad rabtaan kala wareejitsaasi.
- Waa inaad na tustaa aqoonsi, sheegta halka aad degan tahay, iyo waxaad isu tihii qofkaasi, haddii aanu idinka codsano.
- Waa inaad wada bixisa lacagaha kirada ee lagugu leeyahay.
- Si deg deg ah ayaanu kula xidhidhi doona kadib markaanu helno codsigaaga oo dhameystiran.

Bedelka heshiiska kireystaha waa mid adag, inta adaan sameyn waa inaad radsataa caawimo xagga sharciga.

Bedelka cidda la aqoonsan yahay

Xuquuqda dejinta dad kale

Qofkaasi waa mid kula degan ee ogol inuu kirada iska bixiyo. Waad sameyn kartaa sidaasi, haddii aanu kuu aqoonsano iney dhici karto.

Haddii aad rabto inaad qof ka kireyso, talabooyinkan waa inaad racdaa:

- Waa inaad naga codsataa intaa aadan qofna ka kireyn qayb guriga ka mid ah.
- Waxaanu dabadeedna eegi doona iney macquul tahay. Waa inaanu eegna marka hore inta qof ee kula deggan iyo haddii qof dheerad ah u cidhidhi keeni karo.
- Haddii aanu ku ogolaano qofka inaad ka kireyso aadna qaadato gunada guriga, waa inaad u sheegta Housing Benefit (Qaybta Gunada Guryaha) ee kawnsalka.
- Waa inaad hubsataa inuu qofkaasi ka tegi doono guriga, haddii u dhammaado heshiiska aad leedahay.

Xuquuqda qayb - kireynta gurigaaga

Qayb – kireynta waa markaad guriga aad ku nooshahay aad qayb ahaan ka kireyso qof kale. Qofkaasi waa mid ka duwan 'kii hore', waayo waa qof aan shaqo ku yeelan doonin xuquuda kale oo ahayn oo keliya qolka u kireystay.

Haddii aad rabtid in aad qayb guriga ka mid kireyso waa inaad fasax aad naga dalbatid. Waxaanu eegina sidii lagugu siin lahaa ogolaanshaha.

Marnaba kuma ogolin inaad guriga oo dhan aad kireyso. Haddii aad guriga oo dhan kireysid:

- Waxaad lumin doonta heshiiska sugan ee kireystaha
- Sharciga ayuu kula tigsan doona, dabadeedna lagaa qaado guriga.

Xuquuqda aad qof kale ku kala bedeshaan (bedel idin dhexeysa)

Guriga qof kale waad kala debedel kartaa ('bedel idin dhexeyaa') qofkaasi oo kamid ah kireystayaasha kawnsalka, hase ahaate waa inaad fasax ka dablataa cidda kaa kireysay. Siyaabo badan ayaa loo raadi karaa qof aad kalka bedelataan guriga waxaad – ka eegta qaybta u soo guridda guriga.

Markaad hesho qof kuu qalmaa, nala soo xidhiidh, waxadna la xidhiidhtaa "Rehousing" qaybta ku shuqul leh dibudejinta ee kawnsalka. Waxaana aanu si degdeg ah uga firsan doona sidii aanu guriga kugu imaan lahayn. Waxaana aanu marka hore kaa codsan doonaa inaad wada bixiso lacagaha lagugu leeyahay haddii ay jiran inta aadan guriga qof kale la bedelan.

Xuquuqda ibsashada

Waxaad xaq u leedahay in aad guriga iibsato iyadoo wax lagaa dhimo mar haddii aad ku jirtey laba ilaa shan sanadood, iyadoo ay ku xidhan tahay in heshiiska aad gashey uu ka horeeyey amaba ka dambeeyey 18kii bishii 1aad 2005tii. Fahfaahin kale haddii aad u baahatid fadlan eeg qaybta 'ibsashayada guriga'.

Xuquuqda dib u habeynta guriga

Xaq ayaad u leedahay dib u hagaajinta guriga aad ku jirto, haddii aanu u aragno iney surta gal tahay. Fahfaahin dheerad ah haddii aad u baahatid waxaad eegta qaybta 'diu u habeynta guriga'.

Xuquuqda maamulka

Ururka kitreystayaasha wuxuu xaq u leeyahay inuu qorsheeyeyo maamul guryaha ah, kazoo surta gal ka dhigtaa sidii loo maamulim lahaa hawlaha joogtada ah ee guryaha. Haddii aad u baahato fahfaahin dheerad ah, fadlan nala soo xidhiidh.

Xuquuqda hellidda talooyinka

Waxaad xaq u leedahay in lagula tashto haddii ay dhacan isbedel waaweyn dhinaca guriga aad ku jirto. Waxaanu qaadan doona aragtida aad qabtid inta aananu go'aan gaadhin.

Xuquuqda eegidda diwaankaaga guriga

Xaq ayaad u leedahay inaad eegto fahfaahinta lagaa hayo dhinaca guriga si aad u habsato iney sax yihiin. Haddii aad u baahatid warbixintaasi ha noqoto iyadoo oo koban amaba iaydoo dhan waxaanu ka qaadi doona lacag yar dhinaca maamulka ah.

Xuquuqda dayactirka

Sharcigii soo baxay 1994kii wuxuu farayaa kawnsalka inuu mararka qarkood u sameeyo dayactir. Hadduunu nahay cidda la shaqeysaa kawnsalka waxaanu dayactir ku sameyn doona "gaaska, koronta iyo cayayaanka" guriga aad ku jirto marka loo bahdo. Muddada u sharcigu ogol yahay haddii aanu ku sameyn weyno waxaad xaq u leedahay inaad ka doodo. Eeg (qaybta dayacdirka qalabka korontada, gaska iyo cayayaanka.)

Kireystey keliya iyo mid lammaan

- Marka ugu horeysaa ee aad heshika la gasho kawnsalka, waxaad dalban kartaa heshiis keli ahaaneed amaba mid u qof kale kugu lammaan yahay.
- Haddii aad doorato heshiis lammaan, waxaa aad mas'uul wadajir ah u yeelan doonta heshiiskaasi – bixinta kirada guriga.
- Haddii aad dalbato heshiis keli ahaaned oo aad rabtid inaad u bedesho mid lammaan, waa inaad nala soo xidhiidhta. Siyaaba jira ayaanu ku ogolaan karnaa inaad bedesho heshiiskaasi hore. Hase ahaate malihid xuquuq aad ku adkeysato bedelka heshiiskaasi.
- Qof ka tirsan heshiiska lammaan, wuxuu go'aan ku gaadhi karaa inuu ka baxo, iyadoo aanu qofka kale ogeyn amaba rabin.

Qaybta 11aad – Mas’uuliyadda saaran kireystaha oo kooban

Haddii aad tahay kireystey ka mid ah guryaha aanu maamulno, waxaad heshiiska aad la gashey kawnsalka.

Heshiiskaasi waa mid ah heshiis sharciyesan. Waxyaabaha ku xidhan waa kuwo ka bilaabma kolkii aad saxiixdey. Heshiiskaasi wuxuu ka dhigan yahay:

- Haddii aanu nahay, cidda kaa kireysay guriga (Aanu mas’uul ka nahay kawnsalka) waxaanu kaa sugaynaa inaad fuliso shuruudo ku xidhan heshiiska oo ah dhinaca degnaashaha iyo asluubta.

Qaybtan waxay sii kooban wax uga sheegaysaa arrintaasi iyo waxyaabaha lanaga rabo. Waxaad ka heli doonta buuggan waxyaabo kala duwa eek u saabsan heshiiska kireystaha.

Maxaad iga fileysan bixinta kirada?

Waa inaad:

- Inaad kirada aad mar waliba iska bixiso, adoo hormariyaa
- Dalbo Housing Benefit (gunnada guriga) sii ay kaa caawiso kirada, haddii aad tahay qof qaata befiitka amaba u mushaharkaagu yar yahay
- Haddii aad kirada iska bixin weydo si degdeg ah nala soo xidhiidh, si aanu isla meel dhigno sida ugu degdegda badan ee bixinta lacagaha lagugu leeyahay.

Waxaanu:

- Kaa caawimi doona dalabka Housing Benefit (gunnada guryaha) kuna diyaarino sidii aad lacagaha u bixin lahayd, haddii ay dhibaato kaa haysato kirada oo aad noo soo sheegto
- Kula xidhiidhi doona haddii aan nala soo hadli weydo – inagoo kuu dirno waraaqo, telefoon amaba aan guriga kugu soo booqano – inaanu sharciga kula tigsano sidii aanu u helno lacagta lagugu leeyahay, haddii aad nala sameyn weydo heshiis ku lug leh bixinta lacagaha.

Ayaa mas’uul ka ah ilaalinta guriga?

Waa inaad:

- Ilaalisaa guriga, iyo waxyaabaha kale ee aanu kugu tala galney
- Inaad nadaafadda ilaaliso, isla markaasina aad dhowrto sharaxaadda gudaha ee guriga
- Hagaajinta qaybaha ka xumaada guriga, xitaa haddii ay noqdan kuwo dugoobe (eeg qaybta ‘dacaytirka korontada, gaaska iyo cayayanka)
- Inaad soo sheegto meelaha hagaajinta u baahan ee aad qabto inanu mas’uul ka nahay
- Inaad wakhti aad nagu siisid dib u hagaajinta waxyaabaha u baahan.

Waa in aadan:

- Guriga dhigan, waxyaabaha dabka qabsada, sida hanta gaaska
- Aadan loox ku sameyn dhulka, iyadoo ay sababto qaylo dheerad ah.

Waxaanu:

- Inaanu ka jawaabno waxyaabaha degdeg ah 24ka saacadood ba, todoba cisho wiigi
- Aanu hagaajiino si wacan waxyaabaha aanu mas'uulka ka nahay
- Aanu lacag kugu soo dalacno hagaajinta meelaha ay kharibeen qoyska aad leedahay amaba dadka ku soo booqda
- Inaanu ku siino wakhti munaasab ah xilliga aanu kuu soo booqan doono
- Haddii loo bahdo in degdeg lagu soo galo guriga, inaanu sidiisi hore ugaga tagno (tusaale ahaan haddii biyo u ku furmo jaarka aad leedahay)
- Inaanu dayactirka sanadka aanu ku qabano qalabka gaaska ee guriga
- Inaanu soo qaxeesano cid sharciga ka socda, haddii aad noo diido inaanu soo galno guriga xilliga dayactirka gaaska.

Haddii aan dib u hagaajin rabo?

Waa inaad:

- Inta aadan guriga ku sameyn dib u hagaajin waa inaad nala soo hadashaa, oo aan ahayn qurxinta
- Raadso ogolaanshoyin kale, iyadoo ay ku xidhan tahay hadba isbedelka aad sameynayso iyo nooca guriga (eeg qaybta 'hagaajinta guriga')
- Ogolaashooyinka waa inaad iska u radsatid bixisidna lacagaha ku xidhan.

Waxaanu:

- Si macquul ah u firsan doona sidii aanu kugu siin lahayn fasaxa
- Inaan ka codsano, inaad iska bixisid lacagaha ku xidhan, dejinta suxuunta satalydhka ee kugu xidhan, haddii aanu guriga ka qabanayno shaqo adag.

Yaa mas'uul ka ah dhowrida meelaha ay leedahay dawladda hoose?

Waa inaad:

- Aad u isticmaashid si haboon meelaha ay leedahay dawladda hoose
- Sidii la rabey aad qashinka u daadiso
- In aad jaarka heshi la gaadhid sidii loo nadiifin lahaa meelahaasi
- Jardiinka in aad habayso, haddii aad leedahay
- Aad xaqiijiso xayawaanka aad haysato, uusan ku saxaro dhigin, meelahaasi.

Waxaanu:

- Dib hagaajin wacan ku sameyn doona meelaha loo baahan yahay.

Maxaa la iga sugayaa dhinaca ilaalinta jarka?

Waa inaad:

- Aad noo sheegto haddii u jiro qof halkaasi ku nool ee aan ahayn cidda kawnsalka ka kireysatey guriga

- Inaad booliska aad wacdid haddii aad aragto qof rabaa inuu guri u dhaco.

Waa in aadan:

- Qaylo xad dhaaf aadan sameyn, ama aad u ogolaatid kuwa kula nool amaba ku soo booqda ay qayliyaan
- Inaad ku dhaqaaqdo waxyaabo khalkhal geliya nabada, raaxada iyo degaanka dadka ku nool xaafadda
- In aadan handadaad, amaba dagaal kula kicin dadka halkaa ku nool
- Guriga aad u isticmaashi waxyaabo aan sharci ahayn kana soo horjeeda bulshada.

Waxaanu:

- Kula talin doona haddii aad rabshadeeyso jaarka
- Aanu sii culus u qiimeyno edynta ula kac waxyaabo ka soo horjeeda nolosha bulshada amaba handadaad
- Inaanu taba galno cidda la arko guriga ee aan ahayn cid ay la socoto kawnsalka.

Haddii aan rabo inaan guriga muddo dheer ka maqnaado?

Waa inaad:

- Waa inaad no sheegta haddii aad fasax bil ah qaadatid oo ka maqan tahay guriga
- Fasax naga dalbo haddii aad maqan tahay muddo saddex bilood ah
- Inaad sameyso sidii kirada loo si bixin lahaa, iyo sidii loo ilaalin lahaa guriga, kadibna aad na soo wargeliso
- Noo sida aanu kula xidhidhi lahayn meesha aad joogtid.

Waxaanu:

- Inaanu diwaan gelino sidii lagu soo xidhidhi lahaa, aanu kadibna u isticmaalno haddii ay jirto wax degdeg ah ee kusaabsan guriga.

Haddii aan guriga ka guuro?

Waa inaad:

- Inaad noo soo dirto ogeysiin afar todobaad ka hor
- Inaad kirada bixiso ilaa iyo inta u kuu egyahay heshiiskaaga
- Aad guriga ka tagto asagoo wanaagsan, u nadiif yahay adna kawada daadisey qashinka.

Waa in aadan:

- Kaga tegin cid kale ku nool guriga; haddii aad ka tagto, waxaad masa'uul ka noqon doonta kirada ilaa iyo inta u qofkaasi ka baxayo.

Waxaanu:

- Inaanu kugu soo dalacno waxyaabaha aad ku jebisey mas'uul daro awgeed
- Aanu kugu soo dalacno qaadista qashinka aad guriga kaga tagtey.

Qaybta 12aad – Degista guriga

Guryaha kawnsalka ee Islington waa kuwo ay dad badani rabaan, sida awgeed ma sahlna sidii loo heli lahaa. Waxaa diwaanka ku jira kumaankub qof, oo intoioda badan aan haysan meel ay u hoyden.

Haddii aad qabto inaad u baahan tahay inaad ka gurto guriga, waaxyaabo badan ayaa laga fiirsada.

Uguuridda meel kale ee Islington ah

Kawnsalka wuxuu qorsheeyaa Choice Based Letting Scheme (bixidda guryaha ay leedahay) iyo kuwa ay iska leeyihiin ururada guryaha ayna ku bixiso qorsheyn ay ku talagashey).

Haddii aad rabtid inuu kawsanlka kuu siiyo (guri u leeyahay amaba ay leeyihin ururada guryaha) waa inaad marka hore aad buuxisa foomka ka wareega. Waxaad ka heli karta xafisyada aanu leenahay amaba kuwa kawnsalka ay maamulan Homes for Islington (Guryaha Islington). Qaybta wareejinta ee kawnsalka waxay:

- Eegi doonan foomka aad u dirtey kuna siin doonan dhowr dhibic
- Ay kuu sheegi doonan in dhibcooyinka aad leedahay ay kuu surta gelin doonan 'baayaca' guryaha
- Iney ku siiyaan magic aad ku gasho oo aqoonsi ku ah, iyo baaswaadh aad leedahay, haddii ay dhibcooyinka ku fasaxan.

Guryaha la hayo waxaa lagu xayeesiiya shabakadda Home Connections (Xidhiidhinta guryaha), Islington Gazette (Wagayska Islington) amaba warbixinadda ay kawnsalka soo saarto. Haddii aad ka hesho guri waa inaad bacyacdaa. Waxaad bayactinkaaga aad ku sameyn kartid shabakadda guryaha, amaba aad teleefoon kula hadashiud qaybta Home Connections (Xidhiidhinta guryaha). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'. Haddii aad rabtid waxaad moobilaakaaga ugu diri kartaa gorgortanka.

Todobaadki waxaad baayici kartaa saddex guri. Kawnsalka:

- Wuxuu diyaariyaa magacyo kooban todobaadkiiba
- Wuxuu la xidhiidha cidda loo ogolaade, kadib bayacatanka la xidho
- Wuxuu ku martiqaada in guriga la soo eego
- Wuxuu guriga ugu deeqa cidda ugu dhibcada badan maadam u weli rabo.

Haddii aad gashey dhibaatooyin xagga bixinta kirada, waxaad ogaata inaad helin. Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

U gurid guuri yar (oo ku xidhan qorsheynta- guri kaa badan)

Haddii aad ku jirto guri leh qolal badan, waxaan jecleesan lahayd inaad u gurto guri ka yar.

Waxaa lagu siin karaa £500 qolkiiba, oo ay u sii dheer tahay in lagaa bixiyo kharashka ku kaca guritaankaaga.

Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

Qorshaha dhalinta cusub

Haddii aad u baahato inaad guurtid badnaashaha dadka ku la nool awgeed, waxaa haboon inaad eegto qorshaha dhalinta cusub, haddii aad leedahay qof gaadhay 18jir. Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'

Bedelka guriga aad leedahay (iyadoo la isticmaalo habka kala bedelka)

Waxaa kuu hawl yar haddii aad rabtid inaad guriga ka guurto, aad hesho qof doonaya inuu gurisa bedelo.

Waxaa la bedelan kartaa gurigaaga cid guri ku leh qaybta guryaha kawnsalka Islington, amaba dhamaan waddanka UK.

Si ay u fududeyso isbedelka dhex maraa dadka leh guryaha kawnsalka. Wuxuu kawnsalka sameeyaa xayeysiis, Smartmove (Doorashada Wacan) kasoo loogu tala galey dadka deggan Islington oo keliya, waxaana loola jeeda:

- Kireystayaasha leh qolal ka badan inta ay u baahan yihiin ('dad yar – oo ku nool guri ka weyn'), iyo
- Kireystayaasha ku nool guri loogu badan yahay.

Kawnsalka wuxuu bixiyaa xayeysiisyo ku lugh dadka rabaa iney guri kala bedellaan, waxay kuu qortaa boogga xidhiidhka guryaha amaba "Islington Gazette" (Wargeyska Islington)

Haddii aad hesho cid kaa bedelataa guriga, waxaanu qimeyn doona bedelka aad rabto. Waxaan ku sameyn doona muddo 42maalmood, waxaana aanu la xajoon doona cidda guriga aad u gurisid leh. Xasuusnow: iney tahay dembi aan sharciga wafaqsaneyn haddii aad lacag qaadato amaba bixisid si aad guri u bedelato.

Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

Qorshaha Dejinta ee Guryaha

Qorshahan waxaa lagu tala galey dadka da'da weyn, caadiyaan qofka ka weyn 60jir. Qorshahan cidda ku nool, waxay xoriyadd uu leeyihiin sida ay ku noolan lahayd, hase ahaate waxaa loo fidin karaa caawimo haddii ay u baahdan. Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

Haddii aad ka guurto Islington

Wa adagtahay mar waliba haddii aad ka guurto halkaad deggneyd aadna u guurtid kawnsal kale. Haddii aad rabtid inaad meel kale u guurto, la xidhiidh qaybta mas'uulka ka ah meesha aad rabtid. Guud ahaan, kawnsalada London way ku adag tahay iney kuu helaan guri weyn ee qoys weyn u baahan tahay.

Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

Lahaansho lagula wadaago

Haddii aad dooneysid inaad guri ibsato, hase ahaate lacagtu ay kugu badan tahay, waxaa kuu fudud inaad qof kale la kaashato. Tani waa qorshe kuu surta gelinayaa inaad 'qayb ka ibsato guri'. Waxaa aad ku heleysaa qaybta aad rabtid amah, qaybta kalena aad kiro ahaan ugu bixisid. Wakhtiga haddii u ku saamaxo, waxaa laga yaaba inaad ibsato qaybta kale, halkaasina ad dhinto kirada aad bixiso. Qorshahaasi wuxuu ku siin doona fursad aad u guurtid halka aad rabto, qiimuhuna uu noqdo mid aan badnayn. Ayaatinka dambe waxaa kordhin kartaa qaybta aad leedahay, kadibna aad la waregtid lahaanshaha guriga.

Kawnsalka kama shaqeeyo qorshaha wadajirka ah – hase ahaate wuxuu la shaqeeya ururada guryaha eek u dhaqma habkaasi. Qorshahaasi waxaa inta badan lagu sameeyaa guryaha ay dhisan amaba hagaajiyaan ururada guryaha.

Fahfaahin dheeraad ah waxaad ka heli kartaa, Rehousing (qaybta dib u dejinta). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

Tusmada aad leedahay dhinaca guriga

Kawnsalka wuxuu diyaariyey *tusmadaan guryaha* si u ugu sheego dadka Islington nidaamka guryaha. *Tusmadaasi guryaha* waxay si fahfahsan uga hadleysa qorshaha aanu soo shegney, ha noqoto dhinaca kireynta guryaha shaqsiga amaba kuwa lala wadaago cid kale. **Bugaasi tusmada guryaha** waxaad ka heli karta shabakadda intarneetka ee kawnsalka, ama xafisyada aanu leenahay Homes for Islington (Maamulka Guryaha Islington). Eeg qaybta 'Xidhiidhka kale'.

Qaybta 13aad – Ibsashada guriga

Ibsashada guriga waa talaabo aad u weyn, unna baahan dhaqaale fiican. Waxaa jira kharashyo soo kordha ka hor iyo kadib markaad ibsatid. Mar haddii, aad noqotid cidda guriga iska leh waxaa ku saran mas'uuliyaad badan. Qaybtan waxay ka hadleysaa waxyaabaha muhimka, waxayna ku sheegi doonta sidii, sidii loo ibsan lahaa guryaha kawnsalka, iyo qorshaha loogu tala galey cidda rabta wadaagga lahanshaha.

Yaa ibsan karaa?

Haddii aad haysato heshiiska kireystaha guryaha kawnsalka aadna ka horeysay 18kii januwari 2005tii, guriga aad ku jirtid waad ibsan kartaa muddo laba sanadood kadib. Haddii aad kireysatey guriga aad ku jirto wixii ka horeyey amaba ka dambeyey 18kii januwari 2005tii (bedelka sharciga kadib) waxaad ibsan kartaa guriga aad ku jirtid muddo shan sanadood kadib.

Maxaa lagaa dayn karaa?

Haddii aad xaq uu leedahay ibsashada, waxaad muuteysatey dhimista qayb ka mid lacagta ibsashada. Inta kugu soo hagaagta waa mid ku xidhan inta aad guriga ku jirtey iyo qiimaha guriga u joogo.

Sidaad u heli lahayd talo

Haddii aad go'aan ku gaadhtid inaad ibsato guriga aad ku jirto, waxay noqon doonta talaabada ugu ee aad qaadatey. Waxaad u bahnaan doonta inaad kireysato cid taqaan sahanka iyo sharciga. Waa muuhim inaad hesho talo cilmi ku dhisan inta aadan ku dhaqaaqin.

Kharashka

Ibsashada guriga waa talaabo aad u weyn. Waxaa hoosta ku qoran kharashka la rabo inaad iska bixiso.

Inta aadan ibsan

- Lacagta garyaqaanka.
- Qiimeynta guriga.
- Egitaanka dhismaha.

Kadib markaad ibsato

- Aad bishiiba bixiso kirada guriga.
- Caymiska aqalka (sii logu bixiyo khasaaraha gaadha guriga aad ku jirto) – dadka madax banana waa iney raadsadan caymiska, dadka leh heshiiska kireystaha waa iney bixiyaan lacagta qorshaha ee kawnsalka.
- Caymiska alaabta guriga yaal (waa alabta aad shaqsiyan u leedahay).
- Canshuurta kawnsalka – waxaa kuu soo diri doona qaybta dhaqaalaha ee kawnsalka.
- Lacagaha, gaaska, korontada iyo biyaha.

Lacagta hawlgalka

Haddii aad madax banantahay, waa inaad bixisa kharashka ku baxa hagaajinta gurigaasi.

Haddii aad heshiis leedahay, waa inaad bixisa:

- Hawlaha loo baahan yahay in qaybta gudaha la qabto
- Sanadkiiba aad bixiso lacag ku xidhan hawlaha laga qabto guriga dibediisa iyo meelaha lala wadaago (waanu ku sameyn doona)
- Sanadkiiba aad bixiso lacag la xidhidha meelaha la wadaago, sida nalalka meelaha la isticmaalo
- Dib u hagaajin culus, qurxinta iyo dayactirka la sameeyo mararka loo baahdo. Waxaanu mas'uul ka nahay lasocodka wanaagga guriga, waxaana badanaaba ay jaban tahay in dib u hagaajin guud la sameeyo, tusaale ahaan dib u hagaajinta saqafka, iyo iyadoo dhowr jeer dayactir lagu sameeyo. Dadka heeshiska leh waa iney qaybtooda bixiyaan, waxayna ay noqon kartaa mid qaali ah. Haddii aanu sameeyno shaqadaasi oo kale, waxaanu marka hore kuu so diri doona inta ay ku kacayso. Waxaad marka leedahay muddo 24 bilood ee aad ku bixisid, inta aanan saarin dulsar.

Dadka heshiiska leh waxayna xaq u lahayn iney dalbadaan Housing Benefit (gunnada guryaha) loo siiyo.

Haddii aad dooneyso inaad ka hadasho ibsashada guriga, qiimaha amaba kharashka ku bixi doona, fadlan la xidhiidh qaybta Home Ownership (Lahaanshaha Guryaha). Eeg 'Xidhiidhka kale'.

Ku dhaqaaqa

Guriga aad leedahay waxaad iibin karta markaad rabto. Haddii aad dalbatey inaad guriga ibsato intii ka horeysay 18kii januwari 2005tii, waa inaad dib u celisaa intii lagaa daayey, haddii aad guriga ku iibiso muddo ka yar saddex sanadood intii aad ibsatey. Haddii aad dalbatey intii ka horeysay amaba ka dambaysay 18kii januwari 2005tii, waa inaad soo celisa qayb amaba intii lagaa dhimey oo dhan, haddii aad guriga ku iibiso muddo shan sanadood ka yar.

Haddii aad dooneyso inaad guriga aad iibiso intii ka horeysay amaba ka dambaysay 18kii januwari 2005tii, muddo 10 sanadood kadib, waxaad ugu horeyntii fursad siin doonta kawnsalka oo ku ibsan doona qiimaha suqa yaal.

Sidaad u ibaasan lahayd

Haddii aad u baahatid foomka iyo warbixino kale, la xidhiidh qaybta Home Ownership (Lahaanshaha guryaha). Eeg 'Xidhiidhka kale'.

Qaybta 14aad – Sida aad noogu sheegi lahayd baahidaada

Waxaanu aaminsan nahay iney muuhim, inaanu:

- Ogaano fikradaha aad qabto
- Inaanu dabadeedna u isticmaalno horumar.

Waxaanu ku siin doona fursado badan ee aad noogu sheegto fikradaha aad qabto. Waxaana aanu halkan kugu sheegeynaa fursadahaasi

Waxaanu ku siin doona warbixino joogta ah ee la xidhidha hawsha aanu qabano

Waxaanu kireysteyaasha oo dhan u dirnaa waraaqo, kuwaaso ah kuwo leh warbixino ku saabsan hawlaha aanu qabano. Waxaanu ku soo qornaa waxyaabo badan oo ay ka mid yihiin sida ay kireysteyasha ugu bogen hawsha aanu qabano. Waxaanu hayna fikrado ka timi kireysteyaal kamid ah guddiga (hoosta eeg). Waxaanu soo dhoweynaynaa fikradaha kireysteyaasha kale.

Haddii aad dooneyso inaad ka qayb qaadata soo saarida qoraalka, la xidhidh "Quality" (Wanaaga)

Waxaanu badanaaba eegna waxaad ka qabtaan hawlaha aanu qabano

Waxaanu qaadanaa fikradaha kireysteyaasha marka aanu wax hagaajino. Waxaanu kaloo idin ka tagnaa kaadh la buuxiyo kasoo aad ku sheegi kartaa fikradaha aad qabtaan. Waa muuhim inaad buuxisan kaadhkaasi aadna sheegtan waxaad qabtaan. Haddii aanu weyno wax qoraal, waxaa laga yaaba inaanu telefoon idin soo dirno. Haddii aadan ka helin shaqada aanu qabano, waanu baadhi doona sidii loo hagaajiyey qaybaha khusan.

Waxaanu sameeynaa baadhitan badan kadib markaabu sameeyno hagaajin adag. Tani waxay kuu surta gelin doonta sidii aad uga hadli lahayd waxaad ka qabto shaqada iyo shaqaalaha aanu leenahay.

Waxaanu ku marti qaadna kireysteyaasha oo dhan iney ka qayb qaatan 'baadhitaanka' aanu sameeyo saddexdii sanadoodba. Waxaa laaga su'aala fikradaada guud ahaaned eek u saabsan hawsheena. Waxaa aanu baadhitaanka ku eegna sida ay uga heleen shaqooyinka aanu qabano, iyo haddii kaleba si aanu u sii hagaajino hawsheena.

Fursado dheerad ah ee ka qayb gal ah

Doodaha kireysteyaasha

Waxaanu mas'uul ka nahay laba qaybood, sababtuna ay tahay inaanu taariikh kala dambeyaa aanu ku qaadaneysano mas'uuliyadaasi. Waxaa jira dood ay leeyihi qayb kasta ee aanu maamulno. Midkiiba wuxuu leeyahay

15 kireysteyaal iyo kuwo haysa heshiiska kireynta, waxayna kulmaan labadii biloodba. Waxaana la doorta labadii sanadoodba.

Shaqaale naga tirsan ayaa iyaguna ka qayb qaata shirarkaasi. Waxaanu guddigaasi kala tashana sida ay kireystaashu u la socdan hawlaha aanu qabano, iyo sida aanu u wanaajin lahayn. Shaqaale ka tirsan ururka Home for Islington (Guryaha Islington) ayaa shirka gudoomiya, waxayna ka wada hadlaan hawlaha la xidhiidha kireysteyaasha.

Waxyaabaha lagaga hadlo labada qaybood waa kuwo isu eg; waxaana laga yaaba in la isku daro.

Haddii aad dooneso inaad wax fahfaahin aad heso, la xidhiidh Quality (Qiimeyn).

Homes for Islington (Gudiga Guryaha Islington), iyo kuwo ku xidhan

Home for Islington (Guryaha Guryaha Islington) waxay maamulan heshiiska aanu la leenahay kawnsalka. Waxay leedahay guddiga maamuleyaasha. Guddigaasi wuxuu ka kooban yahay dad laga soo doortey kawnsalka, dad meelo kale ka kala socda iyo kuwa ka tirsan kireysteyaasha. Mar haddii aad tahay kireystay naga tirsan, waxaad:

- Isu sharaxi kartaa inaad ka mid noqoto guddigan maamulka
- Inaad cod ka hesho doorashada.

Guddiga sare waxaa ka hooseyaa laba guddi. Mid ka mid ah – wuxuu la socda sida ay ururada guryaha oo aanu ka mid nahay ay u gutaan xilka ka saran dhinaca guryaha. Guddigan waxaa ku jira xubno ka mid ah guddiga sare iyo kuwa guddiga kale. Kireysteyaasheenu waxay ka mid noqon karaa xubnaha guddigan iaygo ku jira guddiga kale. Shirarka guddiyadan hoose waxay u furan yihiin shacbka iyo kireysteyaashaba.

Haddii aad rabto inaad xubin ka noqotid guddigaasi iyo kan hooseba, amaba aad dooneyso qayb galka shirka guddiga hoose, la xidhiidh qybteena Quality (Qiimeynta).

Ururka kireysteyaasha iyo dadka degaanka

Waxaanu tageerno u fidin doona ururada kireysteyaasha iyo dadka degaanka, haddii ay buuxiyaan shurudaha kawnsalka. Haddii aad dooneysid inaad ka mid noqoto ururadaasi amaba aad dooneysid in aad mid bilowda, fadlan la xidhiidh Quality (Qiimeynta). Haddii aad dooneysid talo madax banana la xidhiidh Federation of Islington Tenants' Association (FITA) (Ururka Kireysteyaasha ee Islington) Eeg 'Xidhiidhka kale'.

Sida kale ee uga qayb qaadan karto

Waxaanu si buuxda tageero ugu fidin doona ururo nocaasi ah. Haddii aad rabto inaad ka mid noqotid ama aad bilowdo urur ka tirsan halka aad

deggan tahay, noqdana mid danaha aad qiimeyso ka hadla, la xidhiidh Quality (Qiimenta).

Waxaanu sameeneyey qayb talooyinka bixisa ee Islington kasoo kuu fidin karaa talooyinka aad u baahatid. Haddii aad rabtid warbixin dheerad ee kusaabsan qorshahaasi kireysteyaasha ah, la xidhiidh Quality (Qiimeynta).

Qaybta 15aad – Gudbinta dacwadda amaba talada aad hayso

Waxaanu rabnaa, inaanu kuu fidino hawl meel gal ah, sida awgeed waa inaad soo sheegta fikradaha aad qabto. Waxaanu:

- Si culus u qadarinna fikradaha amaba cabashada la noo soo gudbiyo
- Dabagal aanu ku sameeneyo khaladaadkaasi, si aanu dabadeena u hagaajino hawlaha soo socda
- Inaanu qiimeeyno wakhtiga aad ku qaadatey ee aad noogu sheegto waxyaabaha aad qabto.

Haddii aad dhaliileyso shaqada aanu qabaney, fadlan nala soo xidhiidh noo sheegna fikradda aad qabto. Waxaad ka heli doonta fahfaahinta meesha lanaga helo ‘Sidaad noola xidhiidhi lahayd’. Inta awoodena waxaanu sameyn doona inaanu saxno kolba khaladka la ogaado.

Gudbinta cabashada

Haddii aad weli rabto inaad dacwadaada aad gudbiso, kadib markaanu u fiirsano, waxaad soo qori kartaa warqad. Haddii aad taa sameyso, wuxuu qaadan doona saddex marxaladood:

- Xeerka kowaad – inoo sheeg inaad rabto gudbin dacwo. Waxaad inta ku sameyn kartaa ado boosta ku soo rida foomka dacwada, ado nalka soo hadla amaba booqda xafiyada aanu leenahay. Maamulaha ku shuqul leh halka aad ka dacwoonisid, ayaa arrintaasi eegi doona, wuxuuna kugu soo jawaabi doona mudo 10 cishood. Eeg qaybta ‘Sida aad noola xidhiidhi lahayd’.
- Heerka labaad – haddii ay intaasiba waxtari weydo, waxaad dalban kartaa in Meerayaha Guud u arrintaasi baadho. La xidhiidh ado istcmaalayaa qaybta ‘sidaad noola xidhiidhi lahayd’.
- Heerka saddexaad – haddii aad qanci weydo, waxaad ka dacwoon karta Qaybta Sare ee Dacwooyinka ee kawnsalka. Eeg qaybta ‘Sida aad noola xidhiidhi lahayd’.

Ugu dambeyn, haddii aad weli dacwo qabtid, u gudbi “Ombudsman” Qofka Dacwooyinka U qaabilsan. Qofkaasi wuxuu dacwadaasi baadhi doona, markaad soo martid saddexda qaybood ee aanu kor ku soo sheegney. Eeg ‘xidhiidhka kale’.

Qaybta 16aad - Hawlaha muuhimka ah ee konsoolka

Hawlaha qarkood ee lagu sameeyo guriga aad deggan tahay waxaa toos mas'uul ka ah kawnsalka. Qaybtan waxay ku siin doonta warbixino muuhim ah ee kusaabsan arrintaasi.

Ururinta qashinka

Kawnsalka wuxuu todobaadkiiba hal mar qaada qashinka. Waa inaad qashinka aad dhigtaa meelaha lagu tala galey ee laga qaado maalinta ay qaadani qaybta qashinka.

Qashinka ha u saarin dibedda inta ka horeysa.

Sidaad u ogaatid maalinta qashinka la qaado, la xidhiidh kawnsalka. Xasuusno: in maalinta qashinka la qaado isbedeli karo, tusaale ahaan maalmaha fasaxa ee loo yaqaan fasaxa bannigiga, eeg warbixino ku saabsan arrintaasi.

Qaadiska alaabta badan

Kawnsalka wuxuu sanadkiiba qaada alaabta badan ee la daadiyo . Waxaa ka mid ah hal shey 'alaabta cad' (sida talaagadda). Haddii aad noyeso inaad daadisid alaabtaasi oo kale, la xidhiidh kawnsalka.

Qashinka dib loo isticmaalo

Kawnsalku wuxuu u qorsheeyey dadka ku jira guryaha u dow wadooyinka (aan ahayn kuwa meel gaar ah). Waxayna yihiin:

- Qorshaha 'boogska cagaaran', ee lagu daadiyo dhalooyinka, looxa, waraaqaha, quraaradda iyo daasadaha ee guriga aad ku jirto todoobadkii hal jeer
- Jardiinka cagaaran oo ah ururrinta waxyaabaha la daadiyo
- Ururinta qashinka kooshinka
- Ururinta daadiska, oo ururiyaa alaabta guriga ee la tuuro.

Hawlo kale ee nocaasi ah waa loo sameeyey shacabka:

- Waxaad quraaradda, daasadaha iyo waraaqaha aad ku daadin kartaa 66 meelood ee shacabka loogu tala galey, iyo 12 meelood ee lagu tala galey dharka la tuuro.
- Waxaad kaloo aad qashinkaasi iyo alaabta la tuuro aad geyn kartaa Household Reuse nad Recyclign centre (xarunta dib u isticmaalka alaabata) a daadiyo Haddii aad gaadhi ku socoto isticmaal waddada loo yaqaan Hornsey Street; haddii aad lugeyneyso ku daadi meelaha lagu ama qaybta soo dhoweynta ee ku yaal waddada loo yaqaan Cottage Road, ee u dhow waddada loo yaqaan Caledonian Road.
- Haddii aad leedahay qashinka jardiinooyinka cagaaran, wuxuu kawnsalka qorsheeyey nidam laga faideysto oo dib loogu isticmaali karo manafacdkii jardiinka.

- Kawnsalka wuxuu kaloo wax jaban ku bixiyaa marooyin la isticmaalo.
- SwapXchange (Meelaha aad alaabta ku bedelan kartid), waxaad ka heli karta shabakadda ku shuqul leh ee internetka.

Fahfaahin inta ka badan waxaad ka heli kartaa shabakadda guryaha Islington. Eeg 'xidhiidhka kale'.

Baarkinka gaadhiga

Waddooyinka Islington waxay badanaaba leeyihiin "controlled parking zones" (CPZs) (cid eegta baabuurta la dhigta). Haddii aad deggan tahay waddoyiin noocaasi ah, waa inaad qaadataa fasaxa loo ogol yahay qofka deggan. Fahfaahin dheerad ah haddii aad rabtid ee kusaabsan CPZ arrimahaasi la xidhiidh meelaha ay khuseyso. Eeg 'Xidhiidhka kale'.

Isticmaalka wacan ee quwadda guriga

Kawnsalka wuxuu leeyahay meel bilaash ah ee lagu barto sidii loo isticmaali lahaa quwadda oo a ka mid tahay korontada guriga Waxay kugula talin karaan biilka korontada, isticmaalka gulbyada dabka dhaqaaleeya iyo arrimo kale ee la xidhiidha. Eeg 'Xidhiidhka kale'.

Qaybta 17aad – Xidhiidhka kale

Animal Welfare (Xanaanada xayawaanka)

Telefoonka: 020 7527 2000 (Qaybta kawnsaalka ee Badbaadada shacabka)

Iemailka: animal.welfare@islington.gov.uk

Association of British insurers (Ururka Caymiska Briitishka)

Shabakadda: www.abi.org.uk

Building Control (Kormeerka Dhismaha)

Telefoonka: 020 7517 2000

Shabakadda: building.control@islington.gov.uk

Qashinka badan

Telefoonka: 020 7527 2000 (haddii aad u baahatid qashin badan ee aad daadineyso)

Shabakadda: www.islington.gov.uk (Fahfaahinta hawlaha kawnsalka)

Ibsashada Guriga

Talo dhinaca ibsashada guriga iyo xuquuqda ibsashada, La xidhiidh Home ownership qaybta(Lahaanshaha Guryaha).

Telefoonka: 020 7527 7715 or 7720

Cinwaanka: 50 Isledon Road, London N7 7LP

Dacwooyinka

Haddii aad rabtid inaad gudbiso dacwadaada kowaad amaba tan labaad nala soo xidhiidh (eeg 'Xidhiidh keena' ee boogga 1aad).

Haddii aad rabtid inaad gudbiso dacwadaada saddexaad, la xidhiidh guddiga sare ee dacwooyinka:

Telefoonka: 020 7527 3007

Imaylka: central.complaints@islington.gov.uk

Cinwaanka: Town Hall, Upper Street N1 2UD

Guryaha aan wax laga bedeli karin

Telefoonka: 020 7527 2813 (Weydiinta Qorsheynta)

Xidhiidhka Islington

Telefoonka: 020 7527 2000 (haddii aad u baahato fahfaahin hawlaha kawnsalka)

Canshuurta Kawnsalka

Telefoonka: 020 7527 2633

Dhakhtarada

Lambaradan u isticmaal is diwaan gelinta dhakhtar xaafadda.

Telefoonka: 020 7527 1182 ama 1183 ama 1184
Tegstfoonka: 020 7527 1085

Korontada

EDF Energy

Telefoonka: 0800 096 9000 (iyo sheegidda korontada oo go'd)
Cinwaanka: Head Office, Templar House, 81–87 High Holborn, London WC1V 6NV

Rugta quwadda

Telefoonka: 0800 512 012 (talooyinka aad ugu isticmaali Lahayd korontada iyo quwadda guud ahaan)

Gaaska

Telefoonka: 0845 555 700 (British Gas – ku wareegid)
0800 111 999 (National Grid – si aad ugu sheegto Meelaha sii deniyaa gaaska)

Home Connections (Xidhiidhinta Guryaha)

Guriga waxaad ku baayici kartaa shabakadda Home Connections.

Telefoonka: 0845 402 7883
Tegstka: 07800 140724
Shabakadda: www.islington.gov.uk/homeconnections

Homes for Islington (Guryaha ee Islington)

Central Street

Telefoonka: 020 7527 6250
Fagska: 020 7527 6207
Minikoomka: 020 7527 6202
Imailka: csha@homesforislington.org.uk
Cinwaanka: 85 Central Street, London EC1V 8DT

Holland Walk

Telefoonka: 020 7527 7480
Fagska: 020 7527 7407
Minikoomka: 020 7527 7405
Imailka: holland.walk@homesforislington.org.uk
Cinwaanka: 85–88 Holland Walk, London N19 3XS

Lyon Street

Telefoonka: 020 7527 6880
Fagska: 020 7527 6827
Imailka: lyon.street@homesforislington.org.uk
Cinwaanka: 1 Lyon Street, London N1 1DQ

Upper Street

Telefoonka: 020 7527 5300
Fagska: 020 7527 5398/5301
Imailka: upperstreetareahousingoffice@homesforislington.org.uk
Cinwaanka: Northway House, 257 Upper Street, London N1 2RU

Housing Aid Centre (Rugta caawimada guryaha)

Dalbashada dib udejinta gurmada ah, iyo talkooyin guud ahaanedba, la xidhiidh Housing Aid Centre (Rugta caawimada guryaha)

Telefoonka: 020 7527 2000
Imailka: advice.housing@islington.gov.uk
Cinwaanka: 38 Devonian Road, London N1 8UY

Gunnada guryaha iyo canshuurta kansalka**Qaybta benefiitka**

Telefoonka: 020 7527 4990
Cinwaan: PO Box 13645, London N7 7NB

Caymiska**Qaybta caaymiska ee kawnsalka**

Telefoonka: 020 7527 2000
Cinwaanka: 222 Upper Street, London N1 1XR

Linkline (Khadka xidhiidhka)

Wuxuu ku shuqul leeyahay hawlaha bulshada.

Telefoonka: 020 7527 5456
Cinwaanka: 257, Upper Street, London N1 1RU (oo aad booqan kartid)

Guryaha la diwaan geliyey

Telefoonka: 020 7527 2813 (Su'alaha qorsheynta)

Ombudsman (Dacwo qaadaha dawladda hoose)

Talada: 0845 602 1983

Cinwaanka: Local Government Ombudsman, 10th Floor,
Millbank Tower, Millbank, London, SW1P 4QP

Ka guurida Islington

Shabakadda: www.direct.gov.uk (fahfaahin dheraad ah ee qorshahaasi)

NHS Direct

Telefoonka: 0845 4647 (talooyinka cafimaadka)

Kormeraha Qaylada

Telefoonka: 020 7527 3229 (8da–2da Axadda ilaa Khamiista; iyo 10ka–4ta Jimcaha iyo qorshahaasi)

Partners for Improvement in Islington (Iskaashiga horumarka ee Islington)

Waxaad ka heli kartaa fahfaahin cinwaanka, halka hore ee buuggan tasmada ah ('Sidaad noola xidhiidhi lahayd').

Ka hortagga Cayayaanka

Ka hortagga cayayaanka fadlan la hadal (eeg'Xidhiidhka yaga'halka hore ee buugga).

Talooyin guud dhinaca ka hortagga cayayaanka sida, diqsigu, qudhaajada, baranmbarada iyo jiidka, la xidhiidh:

Telefoonka: 020 7527 3190

Cinwaanka: 159–167 Upper Street, London N1 1RE (waadna ku garaci kartaa)

Booliska

Gurmadka

Telefoonka: 999

Safer Neighbourhood (Qaybta jaarka nabadda)(qayb kasta)

Barnsbury
Telefoonka: 020 7421 0328
Iemailka: Barnsbury.SNT@met.Police.uk

Bunhill
Telefoonka: 020 7421 0260
Iemailka: Bunhill.SNT@met.Police.uk

Caledonian
Telefoonka: 020 7421 0271
Iemailka: Caledonian.SNT@met.Police.uk

Clerkenwell
Telefoonka: 020 7421 0218
Iemailka: clerkenwell.SNT@met.Police.uk

Canonbury
Telefoonka: 020 7421 0686
Iemailka: Canonbury.SNT@met.Police.uk

Finsbury Park
Telefoonka: 020 7421 0554
Iemailka: FinsburyPark.SNT@met.Police.uk

Highbury East
Telefoonka: 020 7421 0648
Iemailka: StGeorge.SNT@met.Police.uk

Highbury West
Telefoonka: 020 7421 0635
Iemailka: HighburyEast.SNT@met.Police.uk

Hillrise
Telefoonka: 020 8345 3921
Iemailka: Hillrise.SNT@met.Police.uk

Holloway
Telefoonka: 020 8649 3558
Iemailka: Holloway.SNT@met.Police.uk

Junction
Telefoonka: 020 8721 2941
Iemailka: junction.SNT@met.Police.uk

Mildmay
Telefoonka: 020 8345 1512
Iemailka: Mildmay.SNT@met.Police.uk

St George's
Telefoonka: 020 8345 1511
Iemailka: StGeorge.SNT@met.Police.uk

St Mary's
Telefoonka: 020 7421 0259
Iemailka: IslingtonStMarys.SNT@met.Police.uk

St Peter's
Telefoonka: 020 7421 0181
Iemailka: StPeters.SNT@met.Police.uk

Tollington
Telefoonka: 020 7421 0559
Iemailka: Tollington.SNT@met.Police.uk

Safer Neighbourhood (Kormeerayaasha Jaarka nabadda ah)
Telefoonka: 020 7263 2883 or 7421 0374

Dib u dejinta

Rehousing (Qaybta dib udejinta Kawnsalka)
Telefoonka: 020 7527 4140 or 4143 (fahfaahin guud ee guriga)
Shabakadda: www.islington.gov.uk/housing/findingahome
Your Guide to Housing (ee u tusayaa isticmaalka buugga)

Bixinta kirooyinka

Istimaalka telefoonka
Telefoonka: 0800 694 3344 (8da–8da Isniin ilaa Jimce; iyo 8da–12kaSabtida)

24saacadood ee "Telepay"
Telefoonka: 020 7527 8000 (goor kastaba)

Isticmaalka iPay
Shabakadda: www.islington.gov.uk (raac halka lagu tuso ilaa dhammaadka)

Paypoint (Meelaha lacagta lagu bixiyo)

Sida aad uga hesho meelaha kuu dhow www.paypoint.com

Texaco Star
Telefoonka: 020 7520 0440
Cinwaanka: 219 Caledonian Road, London N1 0SL
Furan: 24ka saacadood, maalin waliba todobaadki
Isticmaalka Naafaha: Way fiican tahay

Taylor's News
Telefoonka: 020 7609 2354
Cinwaanka: 279 Caledonian Road, London N1 1EF

Furan: 6da–7daIsniin ilaa Jimce; 6da ilaa 7da Sabtida; iyo
6da to 2da Axadda

Isticmaalka Naafaha: Wacan

Buywise

Telefoonka: 020 7609 2354

Cinwaanka: 303–311 Caledonian Road, London N1 1DT

Furan: 9ka–9ka, 7 maalmood todobaadkii

Isticmaalka Naafaha: Macquul

Chapel News

Telefoonka: 020 7833 1348

Cinwaanka: 60 Chapel Market, London N1 9ER

Furan: 7da–7daIsniin ilaa Sabtida; iyo 7da–2da Axadda

Isticmaalka Naafaha: Wacan

G & B News

Telefoonka: 020 7607 0235

Acinwaanka: 46 Roman Way, London N7 8XF

Furan: 6.30am–7pm on Monday to Saturday; and 7.30ka ilaa
2da Axadda

Isticmaalka Naafaha: Wacan

Mac's News

Telefoonka: 020 7607 7211

Cinwaanka: 94 Mackenzie Road, London N4 8RE

Furan: 7.30ka–8.30kaIsniinta ilaa Sabtida;
iyo 7.30ka–5.30ka Axadda

Isticmaalka Nafaaha: Macquul

Vijay News

Telefoonka: 020 7609 2490

Cinwaanka: 138 Holloway Road, London N7 8DD

Furan: 7.30da–9.30ka, 7 cisho todobaadkii

Isticmaalka Nafaha: Ma ficnaa

Costcutter

Telefoonka: 020 7607 6309

Cinwaanka: 2 Surr Street, London N7 9EJ

Furan: 7da–9kaIsniinta ilaa Jimcaha; 8da–6da
Sabtida; iyo 9ka–4ta Axadda

Isticmaalka Naafaha: Macquul

Sid's News

Telefoonka: 020 7278 3077

Cinwaanka: 5 Barnsbury Road, London N1 0HG

Furan: 7da–6.30ka, 7 cisho todobaadkii

Isticmaalka Naafaha: Wacan

Hagajiinta

Hagaajinta aanu sameeyno, ee 'sida aad noola xidhidhi lahayd' xagga hore ee buuggan.

Cilad gaaska ah, eeg 'gaaska'ee qaybtan.

Korontada oo go'a, eeg 'korontada'ee qaybtan.

I skuulka

Telefoonka: 020 7527 5517 (dalbashada meel)

Sheltred Housing (Bixinta Hoyga)

Telefoonka: 0845 303 2350

Fagska: 020 7288 4001 or 4115

Minikoomka: 020 7288 4007

Shabakadda: www.circleanglia.org

Cinwaanka: Circle 33 Housing Trust Ltd, 2nd Floor, River Park House, 225 High Road, Wood Green, London N22 8HQ

Islington Tenants' Association (Ururka Kireystayaasha Islington)

020 7226 9246 or 8934 (talo madax banaan)

Biyaha

Thames Water

Telefoonka: 0845 920 0800 or 01793 431 993

Shabakadda: www.thames-water.com

Cinwaanka: Thames Water, Thames Water Utilities Ltd, PO Box 436, Swindon SN38 1TU